

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Ászár Község Önkormányzat

2022-2027

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	7
Célok	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	9
2. Stratégiai környezet bemutatása	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	28
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	42
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	48
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	52
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	57
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	58
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	60
1. A HEP IT részletei	60
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	60
Jövőképünk.....	62
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális)Hiba!	A
könyvjelző nem létezik.	
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	64
3. Megvalósítás	70
3.1 A megvalósítás előkészítése	70
3.2 A megvalósítás folyamata	70
3.3 Monitoring és visszacsatolás	73
3.4 Nyilvánosság.....	73
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	74
4. Elfogadás módja és dátuma	75

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentum szerint átdolgozva, Ászár Község Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Ászár Komárom-Esztergom Megye Kisbéri járásában, Kisbér város, Kerékteleki, Bakonyszombathely, Ete és Tárkány községek szomszédságában helyezkedik el. Belterülete gyakorlatilag egybeépült Kisbér városával.

Területe ~19 km², melyből: ~2 km² belterület, ~16 km² külterület, ~1 km² zártkert. Infrastruktúrával teljes mértékben ellátott. Az elmúlt 10 év tudatos helyi fejlesztési politikájának köszönhetően a belterületi utak mindegyike burkolt, helyenként azonban nem tartós burkolattal. A járdák, kerékpár utak, valamint a csapadékvíz elvezető rendszer ugyanakkor – túlnyomó részt vagy teljesen – évtizedek óta felújítatlanok.

A községnek egy három csoportos, komplexen 17 éve felújított óvodája, valamint egy 15 éve zöldmezős beruhásként épült, nyolc évfolyamos iskolája van. Az állami fenntartású iskola beiskolázási körzetbe tartozik Kerékteleki és Bársonyos község, ahonnan a felső tagozatosok Ászáron tanulnak. Az Egészségháznak épült orvosi rendelőben a házi orvos mellett gyermekorvos és fogorvos is elérhető. Az épület mellett gyógyszertár van. A község – alapvető szinten – rendelkezik mindazon épületekkel, létesítményekkel, melyek a szabadidős, sport- és kulturális élet feltételei.

Közigazgatásilag a 2002. október 20-i önkormányzati választások óta van újra önálló önkormányzata van Ászárnak, mivel korábban 25 évig Kisbér városrészeként funkcionált.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Hivatala 2013. óta az Ászári Közös Önkormányzati Hivatal székhelye, mely jelenleg Ászáron kívül a szomszédos Kerékteleki község igazgatását is ellátja.

Történetét tekintve Ászár alapvetően Árpád-kori település, de már korábban is lakott hely volt. A római korban a hadi úthálózat fontos állomása volt, melynek egyik tárgyi bizonyítéka az itt előkerült úgynevezett Ászári Ezüstkincs és közte egy i.u. 148-ból származó római katonai diploma.

Az újkori idők nagy részében a gróf Eszterházy család birtoka volt.

A XVIII. század közepétől jelentős sörfőző üzeme volt, ennek bizonyítéka az 1760-1769 között Fellner Jakab tervei alapján épített barokk sörpince, mely 1892 óta borpinceként hasznosult. Az épület mérete és jellege alapján a település egyik díszje lehetne, állapota azonban rendkívül leromlott.

Ászár neve szorososan összeforrt nagy szülőtte, Jászai Mari színésznőjével, aki 1850-ben ászári szülőházában látta meg a napvilágot. Emlékét tárgyasulva a szülőházában berendezett Emlékház és a róla elnevezett téren felállított szobor őrzi. A szintén róla elnevezett iskola, valamint az önkormányzat a kulturális élet terén is hangsúlyt fektet emlékezetére.

A község lakói számára a megélhetést évszázadokon keresztül a szőlőművelés, és a borkészítés biztosította. Jelentős szőlőkultúrája alapján az Ászár-Neszmély-Bársonyos történelmi borvidékhez tartozott. A szőlőművelés, borkészítés az utóbbi években megcsappant, a művelt szőlőterületek mértéke megfogyatkozott, de a borászati hagyományok életben tartását néhány fiatal borász hivatásszerűen felvállalta és folytatja jelenleg is.

A település határában, a külterületen 1890-ben létesült a Keményítőgyár, mely az Osztrák-Magyar Monarchia legnagyobb ilyen jellegű gyára volt, és több, mint száz évig 180-200 embernek biztosított állandó munkát. 1992-ben végleg bezárták. Területe jelenleg hasznosítatlan, volt szolgálati lakásai, illetve a mellette lévő magánlakások azonban továbbra is lakottak.

A kisvállalkozások mellett az utóbbi 25 évben három nagyobb ipari egység kapott otthont a községben, élelmiszeripari és gép-, fémipari szektorban. Jelenleg a község legnagyobb foglalkoztatói.

A lovas hagyományokat felelevenítve – 1896-ban Ászáron alapította ménését az ország egyik legnagyobb angol telivér tenyésztője Schwarzenberg Alajos herceg –. a községben évek óta magánménés működik, mely a fogathajtó sport fontos hazai helyszíne.

Állandó lakossága 2021. január 1-jén 1721 fő. Lakónépessége az elmúlt öt évben 1668 és 1694 fő között mozgott, enyhén fogy.

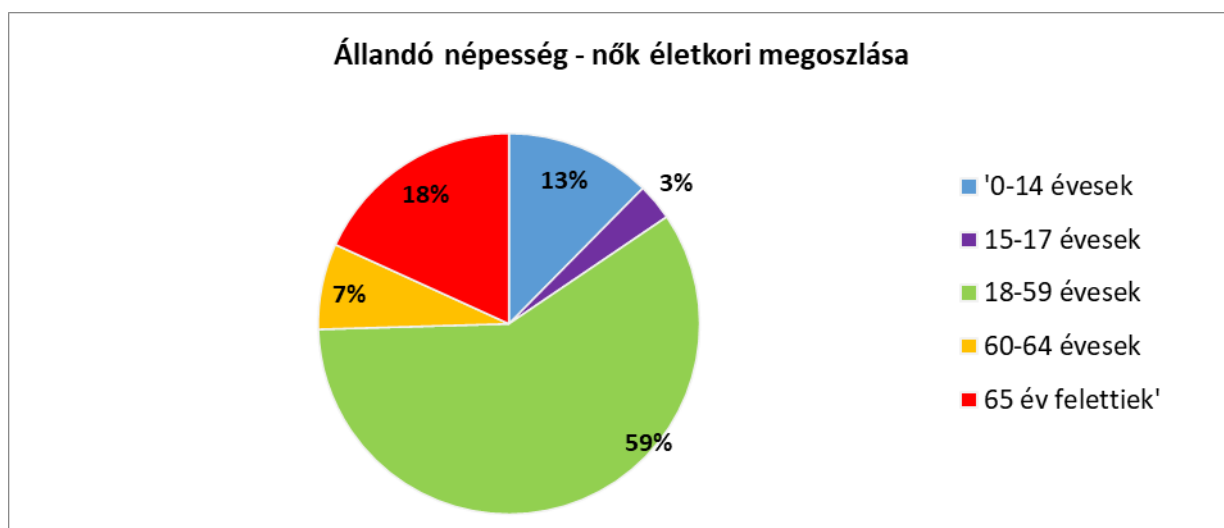
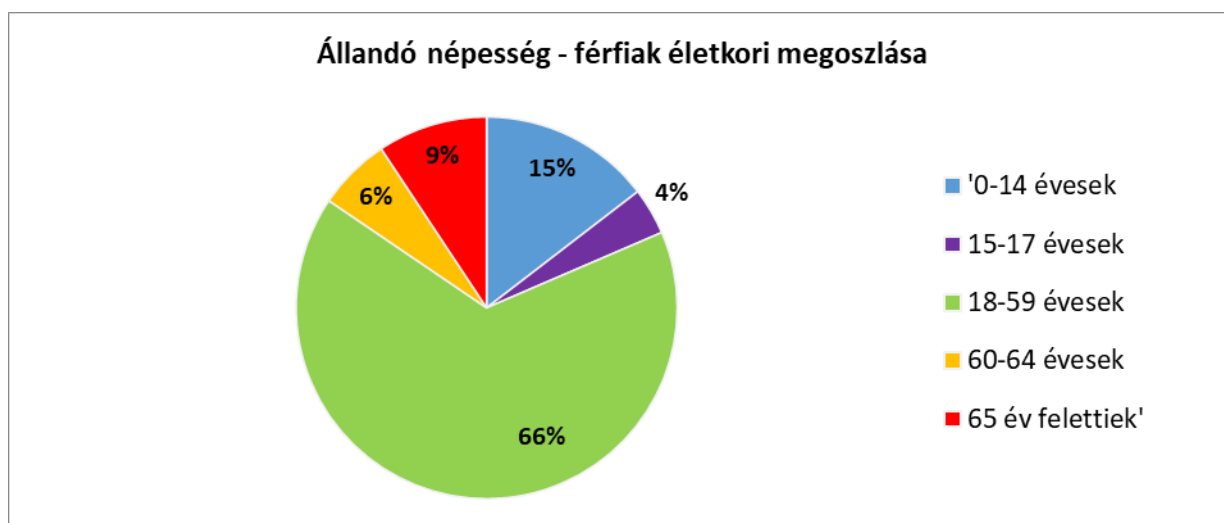
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	1 692	bázis év
2016	1 676	99,05%
2017	1 671	99,70%
2018	1 694	101,38%
2019	1 688	99,65%
2020	1 668	98,82%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népességben belül az aktív korúak aránya 69,2%, ami jónak mondható. A gyermekek létszáma éveken keresztül felülmúlta az időskorúakét, jelenleg a két korcsoport aránya a népességben közel azonos, számszerűen kissé az időskorúak felé billenve.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	857	864	1721	49,80%	50,20%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			57	3,31%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	125	107	232	7,26%	6,22%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	34	27	61	1,98%	1,57%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	565	510	1075	32,83%	29,63%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	53	63	116	3,08%	3,66%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	80	157	237	4,65%	9,12%

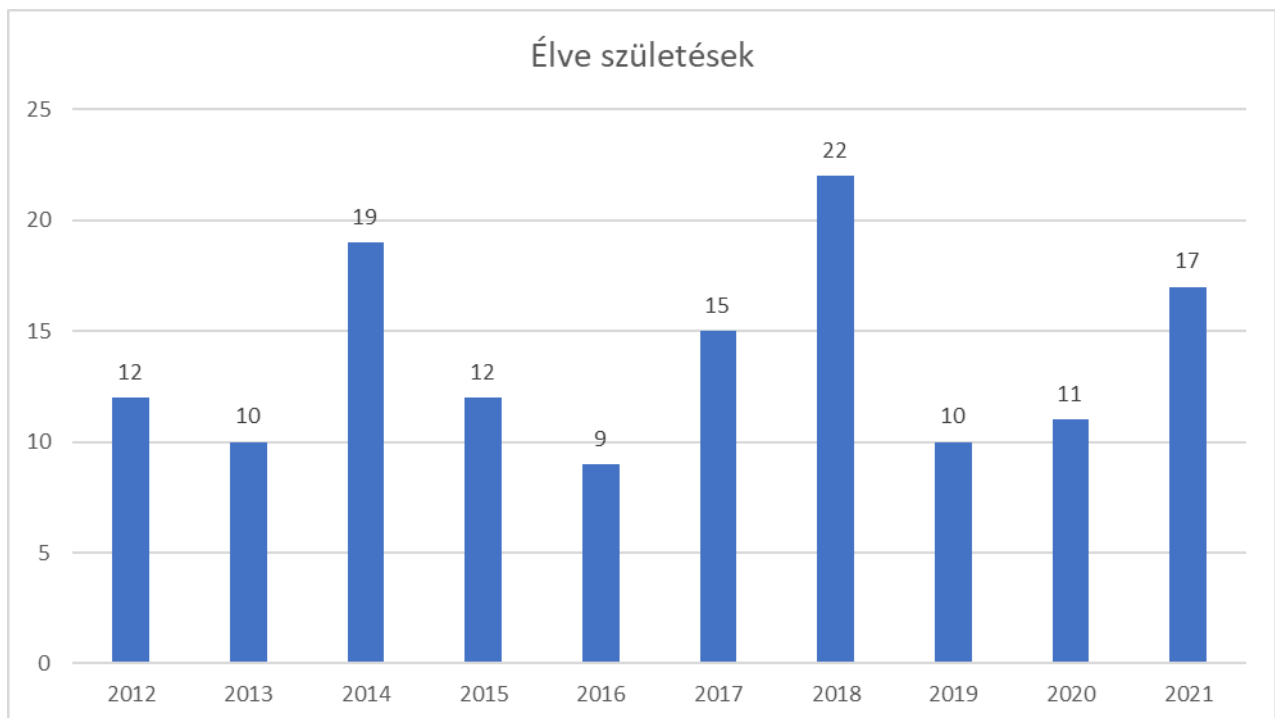
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	213	272	78,31%
2016	215	242	88,84%
2017	222	232	95,69%
2018	230	237	97,05%
2019	237	232	102,16%
2020	237	232	102,16%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A születések száma teljesen hullámzó, évről évre változó: az utóbbi 10 évben 9 és 22 fő közt mozgott, a két szélső érték közti eltérés 100%-nál nagyobb.

Forrás: saját adatgyűjtés

Az élve születések és halálozások számának különbsége a természetes szaporodás, melynek adatai az elmúlt öt annyira változóak voltak, hogy még irányában sem mutatható ki öt éves trend. A hullámzás részben követi a születési adatok hullámzását, de teljesen nem igazodik hozzá, értelemszerűen a halálozási adatok hullámzása árnyalja a képet.

A természetese gyakorolt hatását egészítik ki a belföldi vándorlások adatai, melyekben a következő trend rajzolódik ki: 2015-2017 között az elvándorlások száma meghaladta a

bevándorlásokat, 2018 óta egy szolid pozitív egyenleg mutatkozik, ami a három éves viszonylatban kioltotta a természetes fogyás hatását.

	4. számú táblázat – Belföldi vándorlások	5. számú táblázat – Természetes szaporodás
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-14,09	1,17
2016	-1,78	-7,13
2017	-2,39	-1,20
2018	11,89	2,38
2019	1,18	-8,28
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Ászár Község Önkormányzat értéknek tekinti:

- a gyermekeket, akik számára a legmegfelelőbb tárgyi körülményeket és közösségi életet kívánja biztosítani fejlődésükhöz.
- az időseket, akik nélkül nem képzelhető el tartalmas közösségi, kulturális élet, és tudásukkal, tevékenységükkel nagyban segítik a helyi társadalmi életet. Küldetésének tekinti a tartalmas, méltó időskor feltételeinek megteremtését.
- aktív korú polgárait, akik munkájukkal, jelenlétükkel, támogatásukkal, részvételükkel megalapozzák a község működését,
- a XXI. századi emberhez méltó életet, amelynek eléréséhez mind a tárgyi feltételek, mind a megfelelő szemléletmód kialakításával és alkalmazásával segítséget kíván nyújtani minden polgára számára,
- a község múltját és kulturális gyökereit, mely az ászári identitás alapja, és melyet minden lakos számára közvetíteni kíván.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Ászár Község Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. Az óvoda kivételével a köznevelési intézményeket érintő intézkedések

érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

- A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

Emellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Ászár Község Önkormányzat gazdasági programja és minden évi költségvetési koncepciója kiemelt figyelmet és erőforrást fordít a település infrastrukturális feltételeinek javítására, az élhető, mai kornak megfelelő közszolgáltatások és infrastruktúra kialakítására, az oktatási-nevelési intézmények tárgyi-személyi feltételeinek javítására, a civil szervezetei működésének támogatására. A cél, hogy Ászár élhető, esztétikus, európai színvonalú infrastruktúrával és széles körben megbízhatóan működő ellátó rendszerrel rendelkező község legyen, egyben a záloga is annak, hogy az – egyelőre nem tragikus, de folyamatosan tapasztalható - népességfogyás, valamint az elöregedés megálljon, és esetleg pozitívba forduljon.

A települési építészeti dokumentumai (a többször módosított Helyi Építési Szabályzatról szóló 8/2007. (IX.01.) sz. rendelet és a vele elfogadott hatályos településszerkezeti és szabályozási terv – rendezési terv) felülvizsgálat alatt állnak, de régi és tervezett állapotukban is több gazdasági és ipari jellegű tevékenységhez igénybe vehető területet jelölnek ki, melynek munkahelyteremtő hatása lehet. A tervek – a valóságnak megfelelően – nem mutatják szegregátum meglétét.

Az élhető környezet és a belterületen kulturált, biztonságos lakhatási feltételek megteremtését a Környezetvédelmi Program is célozza.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program – sőt már korábban az intézményi esélyegyenlőségi tervek – meglétére, aktualizálására és végrehajtására kezdettől figyelmet fordított az önkormányzat.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A község tagja a Kisbéri Többcélú Kistérségi Társulásnak, mely pedig a Kisbéri Szociális és Gyermekjóléti Alapellátási Központ fenntartója. Ekként a társulás fő tevékenysége kifejezetten esélyegyenlőségi jelentőséggel bír. Maga a társulás is számos esélyegyenlőségi jelentőségű feladatot vállalt fel az évek során, és vállal fel a szükségleteknek megfelelően ma is, bár az utóbbi években nem annyira a társulás, int inkább a tagjaiból alakult különböző konzorciumok a nagyobb programok levezénylői.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása:

A fogyatékkal élők helyzetének feltérképezését nehezíti, hogy kevés a megbízható, teljes körre építhető adat a községben a fogyatékkal élő népességről. Az ilyen problémákat a teljes lakosság körében feltérképező utolsó népszámlálás 11 éves, nem tekinthető aktuálisnak. A helyzetelemzés alapjául szolgáló statisztikai adatokat az Országos Területfejlesztési és Területrendezési

Információs Rendszer adatbázisából (TEIR), valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az egyes szakterületek beszámolóit, és végeztünk saját adatgyűjtést is. Azonban vannak területek (jellemzően fogyatékkal élők területén), ahol alig vagy egyáltalán nem állnak rendelkezésre adatok, ezeket a hiányokat az adott fejezetben jelezzük

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A hátrányos helyzetűnek számító Kisbéri Járásban Ászár az anyagilag konszolidáltabb települések közé tartozik. A munkalehetőségek számát nem csupán a környező városok (Győr, Komárom, Kisbér) ipari parkjai, hanem a községben működő ipari egységek is növelik, akiknek munkaerő-szükséglete jóval meghaladja az ilyen munkára jelentkező helyi lakosok számát.

Ennek is köszönhető, hogy az állandó lakosság körében a személyi jövedelemadót fizetők aránya 2015 óta folyamatosan, kimutathatóan nő, eközben 2019 óta csökken a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók aránya.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	56,31	19,68
2016	60,43	22,97
2017	60,75	20,74
2018	61,46	19,35
2019	63,04	17,05
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

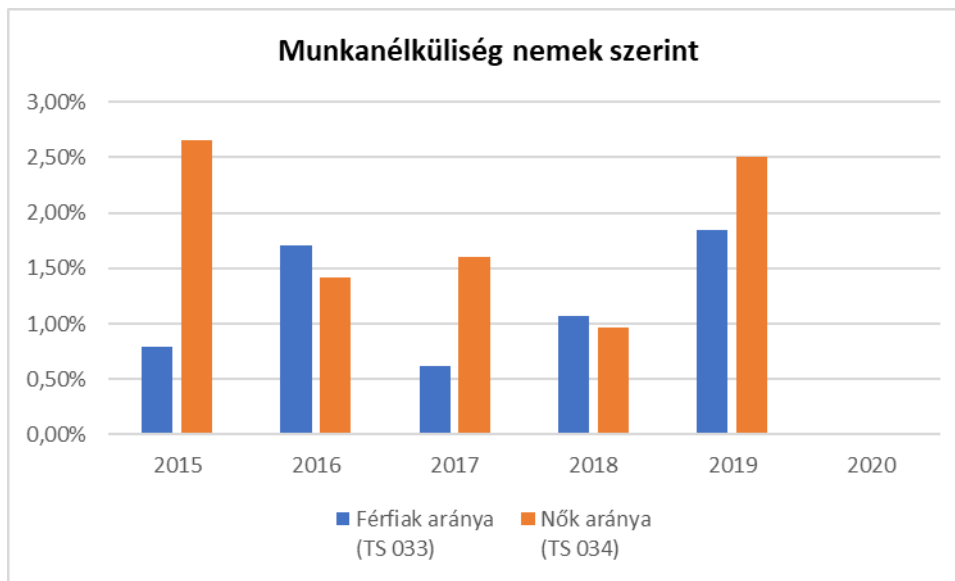
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	0,79%	2,66%	1,73%
2016	1,71%	1,42%	1,57%
2017	0,62%	1,60%	1,11%
2018	1,07%	0,97%	1,02%
2019	1,84%	2,50%	2,17%
2020	-	-	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	22	20	14	13	27	0
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0	4,00	0	3,00	2,00	n.a.
	%	-	20,00%	-	23,08%	7,41%	-
21-25 év (TS 038)	Fő	3,00	n.a.	1,00	3,00	8,00	n.a.
	%	13,64%	-	7,14%	23,08%	29,63%	-
26-30 év (TS 039)	Fő	4,00	2,00	1,00	0	1,00	n.a.
	%	18,18%	10,00%	7,14%	-	3,70%	-
31-35 év (TS 040)	Fő	n.a.	4,00	2,00	0	4,00	n.a.
	%	-	20,00%	14,29%	-	14,81%	-
36-40 év (TS 041)	Fő	4,00	2,00	2,00	2,00	1,00	n.a.
	%	18,18%	10,00%	14,29%	15,38%	3,70%	-
41-45 év (TS 042)	Fő	3,00	2,00	4,00	2,00	3,00	n.a.
	%	13,64%	10,00%	28,57%	15,38%	11,11%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	n.a.	1,00	1,00	3,00	n.a.
	%	4,55%	-	7,14%	7,69%	11,11%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	5,00	5,00	2,00	2,00	2,00	n.a.
	%	22,73%	25,00%	14,29%	15,38%	7,41%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	0	0	0	0	2,00	n.a.
	%	-	-	-	-	7,41%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2,00	1,00	1,00	n.a.	1,00	n.a.
	%	9,09%	5,00%	7,14%	-	3,70%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	31,82%	85,71%
2016	30,00%	83,33%
2017	14,29%	100,00%
2018	23,08%	100,00%
2019	40,74%	72,73%
2020	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ászáron a nyilvántartott álláskeresők száma az elmúlt öt évben 13 és 27 fő közt mozgott, ami munkaképes korú népesség 0,97-2,66%-a, tehát a munkanélküliség a községben nem mondható magasnak. A vizsgált években ugyanakkor nem rajzolódik ki egyértelmű öt éves tendencia (a két szélső év a legmagasabb), és a nemek aránya is cserélődik időnként a munkanélküliek közt.

Ami viszont látható, hogy bár az összes regisztrált munkanélkülinek csak kevesebb, mint fele – jellemzően egyharmada vagy annál is kevesebb -, aki tartósan, 180 napnál hosszabban munkanélküli, az ő körükben minden évben magasán felülreprezentáltak a nők. Két évben – bár meg kell jegyezni, a munkanélküliséggel legkevésbé terhelt két évben, tehát akkor, amikor összesen csupán 2-3 fő volt tartósan állástalan - valamennyi tartós munkanélküli a nők közül került ki. Ez magyarázható azzal is, hogy a környékbeli ipari üzemek három műszakos munkarendje a – családi feladatokkal jellemzően jobban leterhelt – a nők számára kevésbé megoldható.

- b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	22	n.a.	-	10	45,45%	-	-
2016	20	n.a.	-	4	20,00%	-	-
2017	14	n.a.	-	4	28,57%	-	-
2018	13	n.a.	-	3	23,08%	-	-
2019	27	n.a.	-	7	25,93%	-	-
2020	n.a.	n.a.	-	n.a.	-	-	-

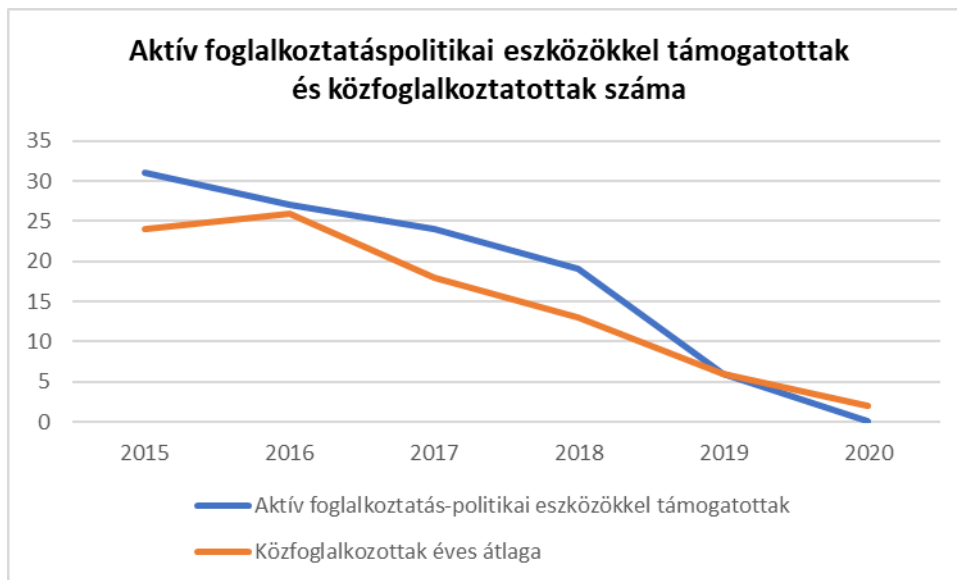
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A községben az egészen alacsony iskolázottság az összenépesség arányában nem jellemző. Még a munkanélküli statisztikákban, ahol általában a leginkább kimutathatók ezek a problémák, ott sem tűnik kardinálisnak. A 2016-2019 közti statisztikák szerint a regisztrált munkanélkülieknek csupán átlagosan a negyede rendelkezik mindössze általános iskola végzettséggel, ennél alacsonyabb végzettségű munkanélkülit nem tartalmaznak az adatok. Ez összevág azzal a tapasztalattal, hogy a korábban a Munkaügyi Központ által szervezett, felzárkóztató általános iskolai képzésekre, illetve egy későbbi kistérségi pályázatban, az általános iskola befejezése érdekében indult kompetenciafejlesztő képzésekre évek óta nem akad jelentkező a községből.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	31	24
2016	27	26
2017	24	18
2018	19	13
2019	6	6
2020	n.a.	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A statisztikák szerint az aktív (tehát a munkába állást segítő) foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak száma Ászáron az elmúlt öt évben folyamatosan csökken. Egyre kevesebb példa volt tehát a támogatott foglalkoztatásra, közmunkára, vállalkozóvá válás segítésére, képzésre. Nem statisztikai adat, hanem tapasztalat, hogy a mérséklődést nem annyira a lehetőségek, mint inkább a tömeges igény hiánya okozta, mivel a környékbeli vállalkozások munkaerő igénye az elmúlt öt évben elérte, időnként meg is haladta a helyben kielégíthető szintet, tehát az alkalmas munkaerő már támogatási program nélkül is képes volt munkához jutni. Ezt a tendenciát a Covid-járvány miatti leállások minden bizonnyal megtörték 2020-ban, de a járvány okozta problémák mértékét és tartósságát egyelőre számszerűsíteni még nem tudjuk.

A közfoglalkoztatásban szintén csökkenő tendencia megmutatkozik: a 2011-től kezdődő képzési programok eredményeként jelentősen csökkent a munkanélküli lakosság. A 2013-tól kezdődő Start-közfoglalkoztatási programok még néhány évig egy jelentősebb mértékű közfoglalkoztatást generáltak, később ezek a programok bevonható munkaerő hiányában fokozatosan szűkültek, majd megszűntek. Ennek részben az is volt az oka, hogy a munkára valóban alkalmas közfoglalkoztatottak jelentős része – gyakran még a Start-programok idején – állást tudott találni a piaci szektorban.

Emiatt már szükségtelen a tömeges közfoglalkoztatás a községben: jelenleg ez évi két-három résztvevővel elegendőnek látszik, és jellemzően már csupán olyanokat érint, akik egészségi állapotuk vagy életkoruk miatt a piaci szektorban nem tudnak elhelyezkedni.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A községbeliek számára jelentősebb számú munkalehetőség nem csupán a helyben működő nagyobb ipari üzemekben (Sertec Kft, Hering-Trade Kft, Bádóg Center Kft), illetve a hagyományos, mezőgazdasági jellegű munkákban van, hanem sokan dolgoznak a környékbeli nagyvárosok ipari parkjaiban kb 40 km körzetben. E városok - Győr, Komárom, Mór – elérése műszakos munkarendben tömegközlekedéssel nemigen lenne kivitelezhető, a nagyobb cégek azonban biztosítanak munkásjáratokat dolgozóik részére.

Ászáron a gazdasági-ipari szektor fejlesztésére kijelölt területek a községben elégségesnek bizonyulnak. A két nagyobb, kihasználatlan barna mezős ipari terület mellett zöld mezős tartalékterületek is szerepelnek a rendezési tervben. Egyelőre azonban nem annyira az új

létesítmények letelepedése a várható tendencia a községben, mint inkább a meglévő gazdasági egységek fejlesztése (bővítések, építkezések), ami már most egyértelműen tapasztalható.

A Kisbéri Járási Hivatal Munkaügyi Osztálya 4 km távolság a falu bármely pontjától, így a helybe el nem jutó információ, ügyintézés kerékpárral, vagy akár gyalog is elérhető. A munkaügyi osztály a járványhelyzet előtt rendszeresen tartott információs napokat, ügyfélfogadást az ászári Községi Házban, amely továbbra is bármikor otthont ad információs rendezvényeknek, gyakran helyszínt biztosít képzésekhez is.

A Kisbéri Kistérség többi településéhez hasonlóan néhány évig Ászáron is jelentős számú ember közfoglalkoztatását biztosította a Start közfoglalkoztatási program, három éve azonban a bevonható munkaerő mértéke ezt a volument nem indokolja. Hosszú időtartamú közfoglalkoztatási programokban, nyári diákmunka programokban azonban továbbra is rendszeresen részt vesz az önkormányzat.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A pályakezdő álláskeresők száma a községben nem magas, a munkanélküliek arányában 6 % és 30 % közt mozog az elmúlt öt évben. Részben az alacsony számú adatok miatt külön az ő foglalkoztatásukra nem szerveződött még program a községben.

Ászár község ugyanakkor jelenleg is 7 fiatal főiskolás/egyetemista tanulmányait támogatja a Bursa Hungarica ösztöndíjprogram keretében. Nyári diákmunkára az önkormányzat minden évben foglalkoztat diákokat a községgazdálkodás, valamint a muzeális kiállítóhelyek működtetése terén, és intézményeivel együtt időről időre fogad szakmai gyakorlatra, szakdolgozat konzultációra, illetve a még fiatalabbak esetében közérdekű önkéntes munkára fiatalokat.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	22	2
2016	20	3
2017	14	n.a.
2018	13	4
2019	27	6
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Ászáron általános iskola működik, mely felnőttképzéssel nem foglalkozik. Középfelsőiskola, szakképzés a szomszédos Kisbéren működik. A Kisbéri Járási Hivatal Munkaügyi Osztálya által

szervezett vagy közvetített felnőttképzés, szakképzés, egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások alapvető ismeretek esetében Kisbéren érhetőek el, speciálisabb képzések esetében Tatabányán. Korábban jelentős számban szerveződtek ilyen képzések, jelenleg egyetlen ászári vesz részt képzési programban.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A mélyszegénységben élők foglalkoztatására – miután itt jellemzően alacsony iskolázottságú népességről beszélünk – leginkább az önkormányzati közfoglalkoztatási programokban nyílik lehetőség. Kifejezett törekvés is van rá, hogy a legrászorultabbak időről időre munkához jussanak a közfoglalkoztatás keretében.

A romák foglalkoztatására nincs adat, miután erre vonatkozó nyilvántartás nincs. Az utóbbi 10 évben nem is volt kifejezetten romák számára szervezett foglalkoztatási program a községben. A roma népesség aránya a községben alacsony: a 2011. évi népszámlálási adatok alapján 9 fő, a még korábbi kisebbségi önkormányzat választások névjegyzéki adata alapján pedig 24 fő (bár ezek csak a nagykorúak), tehát a lakosság egészéhez viszonyítva minden bizonnyal 2% alatti lenne a valós adat. Nyilvántartás nélkül is ki lehet jelteni, hogy ezt a – lakosság egészéhez viszonyított – százalékos arányt az elmúlt öt évben elérte, több évben meg is haladta az önkormányzatnál és intézményeinél foglalkoztatottak körében a romák aránya.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos megkülönböztetésre a községben a foglalkoztatás területén nem volt példa.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

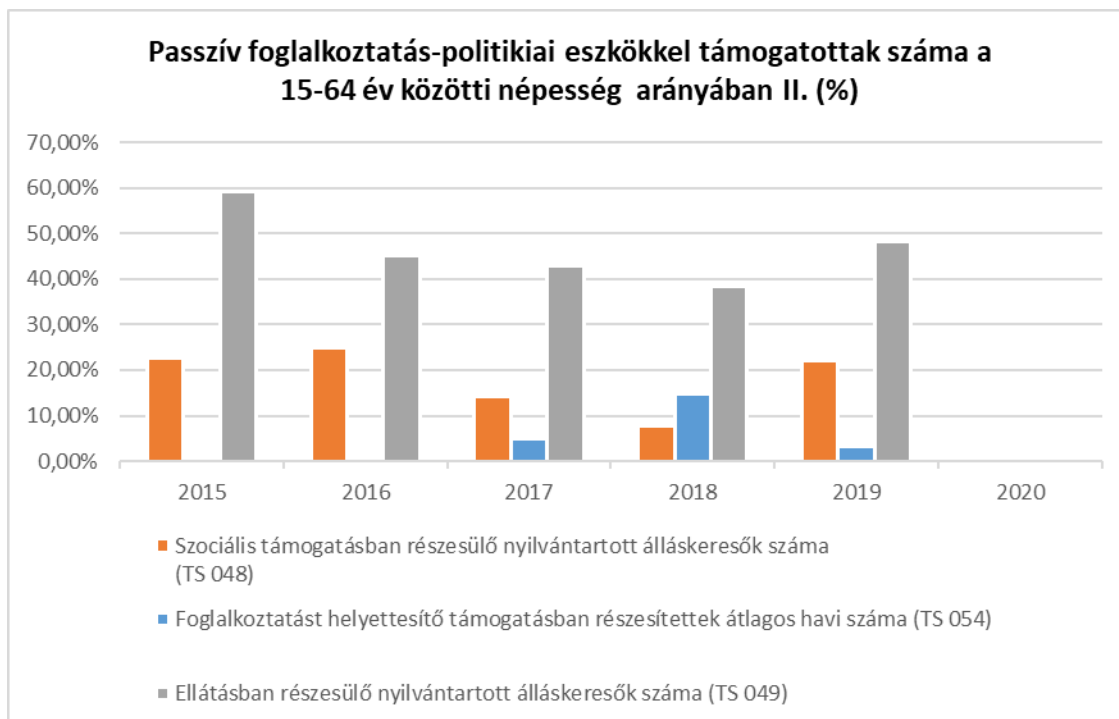
A Községi Házban működő Könyvtár 15 éve egyik céljaként vállalta fel az internethez való szabad hozzáférés biztosítását a lakosság részére: több pályázat keretében számítógépeket szerzett be és üzemeltetett erre a célra. Ez a (korábban nagyon népszerű) funkció az okostelefonok térhódításával gyakorlatilag megszűnt, olykor sincs már ilyen igény. A Községi Ház azonban továbbra is évről-évre szervez digitális kompetenciafejlesztő előadásokat, képzéseket.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.					3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.					
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)		Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	22	1,82%	8	36,36%	5	22,73%	n.a.	-	13	59,09%
2016	20	1,64%	4	20,00%	5	25,00%	n.a.	-	9	45,00%

2017	14	1,15%	4	28,57%	2	14,29%	1	4,86%	6	42,86%
2018	13	1,06%	4	30,77%	1	7,69%	2	14,77%	5	38,46%
2019	27	2,21%	7	25,93%	6	22,22%	1	3,22%	13	48,15%
2020	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	1
2019	1
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

A statisztikák az elmúlt öt év mindegyikében azt mutatják, hogy a regisztrált munkanélküliek túlnyomó többsége részesült valamilyen pénzbeli juttatásban, teljesen ellátatlan alig akadt az évek során, de az álláskeresői ellátásban részesülők aránya csupán 20 % és 36 % közt mozog. Szembeötlő a foglalkoztatást helyettesítő támogatás arányának visszaszorulása. Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban csupán egy-egy fő részesül a községben.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	674	n.a.	n.a.	32,79%	92,28%	98,66%
2016	674	n.a.	n.a.	32,79%	92,88%	98,81%
2017	674	n.a.	n.a.	32,79%	93,18%	98,96%
2018	674	n.a.	n.a.	32,79%	93,47%	99,26%
2019	673	n.a.	n.a.	32,69%	94,21%	100,00%
2020	n.a.	n.a.	n.a.	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Ászáron 674 lakás van nyilvántartásban. A teljesen új építések száma évente egy-egy, inkább felújítások, bővítések jellemzők. A közművesítettség a község belterületén 100%-os. Vezetékes vízzel minden lakóház ellátott. A belterületen elvéve akad szennyvízhálózatba be nem kapcsolt ingatlan is, de a külterületen, a Keményítőgyár területén lévő bérlakásokban, valamint a szomszédos Kemgyár-Nefejejs utcában 12 saját tulajdonú ingatlan esetében a csatornázás, illetve a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő szennyvíztisztítás megoldatlan.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2015	674	n.a.	1	0	0	0	0
2016	674	n.a.	1	0	0	0	0
2017	674	n.a.	1	0	0	0	0
2018	674	n.a.	1	0	0	0	0
2019	673	n.a.	1	0	0	0	0
2020	n.a.	n.a.	1	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Nem csak Ászáron, de a környékbeli falvakban is jellemző probléma a bérelhető lakások hiánya: a megürült lakásokat inkább eladni kívánják tulajdonosai, a bérbeadás kifejezetten ritka. Így akinek nincs lehetősége saját ingatlan vásárlásra, annak rendkívül nehéz lakhatáshoz jutnia még piaci alapon is.

Ászáron soha nem volt jelentősebb önkormányzati lakásállomány, jelenleg is csupán egy bérléssel adott – nem szociális lakás – önkormányzati lakóház van, amelyben egy család lakik.

Szolgálati lakás nincs a községben, ami azért nagyon problémás, mert a helyi közszolgáltatásokban dolgozók – pedagógusok, orvosok – nyugdíjazása esetén (amiből az elkövetkező 10 évben több is várható – a hiányszakmáknál komoly, akár a munka elvállalását eldöntő vonzerő lehet egy-egy szolgálati lakás. Nem mellesleg egy-egy szolgálati lakás ilyen módon akár fiatal családnak a községbe települését is magával hozhatja.

b) szociális lakhatás

Szociális bérlakása sosem volt az önkormányzatnak, ami szintén problémás, hiszen ha nem is tömegesen, de egy-egy család időről időre kerül olyan helyzetbe (végrehajítás, családi problémák miatt), hogy gyorsan és olcsón lenne szüksége lakásra. Erre jelenleg csak piaci alapon lehet megoldás, az előző pontban említettek miatt azonban csekély eséllyel.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok:

Lakás célra nem használ az önkormányzat más ingatlant, nincs is olyan épület a tulajdonában, mely funkció nélkül, kihasználatlanul lenne.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat – Lakhatást segítő támogatások			
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Ebből a lakhatást segítő támogatásban részesítettek száma	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő	Fő
2015	71	27	5
2016	137	31	5
2017	148	58	9
2018	83	63	9
2019	75	50	9
2020	68	37	7

Az önkormányzat segélyezési feladatai során komoly figyelmet fordít a lakhatás megsegítésére: a települési támogatásoknak évek óta legalább felét a lakhatást segítő támogatások (lakásfenntartási támogatás és szociális tűzifa támogatás) teszi ki.

f) eladósodottság:

A lakosság eladósodottságára vonatkozóan adatok nincsenek, az utóbbi években hiteltörlesztési problémákkal sem keresik meg az önkormányzatot a lakosok.

A községbeli ingatlanárak azonban a falusi CSOK hatására olyan szinten emelkedtek meg két év alatt (és így is jelentős ingatlanforgalom alakult ki) hogy az komoly összegű hitel nélkül – még ha az kedvező kamatozása, vagy vissza nem térítendővé alakuló – kigazdálkodhatatlan.

Egyelőre az önkormányzathoz érkező információkból az látható, hogy a lakosoknak tömegesen nincs törlesztési-végrehajtási problémája (a még folyamatban lévő vagy nemrégiben lezárult végrehajtások még a 2010 körüli hitelválság idejéből eredeztethetők), a problémák valós meglétét – meg-nem-létét azonban jelenlegi, veszélyhelyzet miatti a hiteltörlesztési kedvezmények, illetve végrehajtási moratórium elfedik a hivatal szeme elől.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Ászárnak egy, hagyományosan lakott külterületi területe van, a Keményítőgyár, ahol a régi gyár területén bérlakásokban, a Kemgyár-Nefejelcs utcában pedig 12 család saját tulajdonú lakásban lakik. A belterületől aszfalt úton mintegy 1,5 km távolságban található ez a terület, vezetékes ivóvízzel, villannyal ellátott. A gyár és a Nefejelcs utca találkozási pontjától buszmegálló biztosítja a közlekedést, de a Keményítőgyárnak korábban önálló vasúti megállója is volt, ami évek óta nem funkcionál (igaz, a községben lévő vasúti megálló sem). A lakások környezetvédelmi szempontoknak megfelelő szennyvízkezelése megoldatlan, az önkormányzat évente egyszor a szennyvíz elszállításában nyújt segítséget számukra.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete:

Ászár területén telep, szegregátum nem található, az alábbi kérdések esetünkben nem relevánsak.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	0	1	1	1	30	n.a.
2016	0	1	1	1	26	n.a.
2017	0	1	1	0	n.a.	2
2018	0	1	1	1	n.a.	2
2019	0	1	1	1	n.a.	3
2020	0	1	1	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Ászáron mind háziiorvosi, mind gyermekorvosi mind fogorvosi ellátás helyben biztosított. A háziiorvosi praxis Ászár mellett egy kisbéri körzetet is magában foglal, de a munkavégzés fő színhelye Ászár, ahol a hét minden napján van rendelés. A gyermekorvosi ellátás szervezetileg az egyik kisbéri körzethez kapcsol, heti kétszer van Ászáron tanácsadás, rendelés. A többi napon a gyermekorvos – illetve más gyermekorvos – a szomszédos Kisbéren elérhető.

A fogorvos szintén több települést lát el, de hetente négyszer helyben fogadja az ászári betegeket. Az orvosi rendelő-egészségház 2010-ben épült át, a mai kornak megfelelő színvonalú. A háziiorvosi, fogorvosi rendelő mellett itt található a védőnői tanácsadó – gyermekorvosi egység is. Az orvosi rendelő mellett a háziorvos rendelési idejében, a szomszédos épületben modern fiókgyógyszertár üzemel.

Egészségügyi szakellátás a szomszédos Kisbér város szakrendelőjében érhető el, a speciálisabb ellátások Tatabányán.

A háziorvosi ügyeleti ellátás Kisbér központtal, a fogorvosi ügyeleti ellátás Tatabányán biztosított az ászári betegek számára. Kisbéren van mentőközpont is.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A háziorvos a saját praxisában többféle szűrővizsgálatot végez rendszeresen, illetve szükség szerint utalja a szakrendelésekre a pácienseket. A szakorvos által végzett szűrések egy jelentős része Kisbéren a szakrendelőben elérhető (tüdő röntgen, nőgyógyászati szűrések, gasztroenterológiai szűrések).

Az önkormányzat emellett a háziorvos tanácsai alapján helyben is évente-kétévente szervez mammográfiai, szemészeti szűréseket, hallásvizsgálatot egészségnapok, vagy önálló szűrési alkalmak keretében.

A koragyermekkorai szűrések azonban helyben nem megoldottak, szinte mindhez utazni kell legalább Győrig. Ugyanez a helyzet már a magzati kötelező genetikai ultrahang szűrésekkel, melyeket évek óta nem technikai adottság, hanem szakember hiányában nem lehet elvégezni Kisbéren, de a nőgyógyászati szűréseket is több hónapos várakozási idővel lehet elérni.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés:

A Kisbéri Batthyány Kázmér Szakkórház egyik legfontosabb szakága a rehabilitáció, melyhez jó személyi állomány és eszközpark biztosított – ez tehát az ászári betegek számára is egy aránylag közel elérhető, jó ellátási lehetőség.

A gyermekek fejlesztése – az intézménybe nem járó, vagy speciálisabb ellátást igénylő gyermekek esetében - a Pedagógiai Szakszolgálatnál Kisbéren, az ászári intézményekben helyben pedig a szakszolgálatról kiutazó gyógypedagógusokkal megoldott. Az iskolában emellett jelenleg is van egy-egy fő tanító-gyógypedagógus, valamint tanító-fejlesztő pedagógus, az óvodában egy fő mesterfokú inkluzív pedagógiai végzettségű, egy fő gyógypedagógiát tanul, egy fő pedig fejlesztő pedagógus végzettségű.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése:

Az óvodai-iskolai étkeztetést, illetve a szociális étkeztetést az ászári iskola konyhája biztosítja, amely az egészséges táplálkozásra vonatkozó népegészségügyi irányelveknek megfelelően, változatosan főz. Gyümölcs minden nap biztosított a gyermekek számára.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés:

Az iskola saját sportcsarnokkal és rekortán borítású kézilabdapályával rendelkezik, az óvodának is van saját tornaterme. Mindkét tornaterem az életkori igényeknek megfelelően felszerelt, és az intézményi testnevelésen kívül mindkettő otthont ad délutáni edzések számára is: az iskolában egyesületi szervezésben gyermek vívásoktatás működik, magán szervezésben pedig rendszeresek a felnőtt labdarúgási, női torna, tenisz programok.

Az iskolai tornacsarnok kialakítása ugyanakkor abból a szempontból nem szerencsés, hogy nem elválasztható, így a kisebb létszámú csoport esetén túl nagy, illetve nem teszi lehetővé több kis csoport egyidejű foglalkoztatását, amire viszont a mindennapi testnevelés megszervezéséhez igény lenne.

Az iskolások számára szükséges úszásoktatás 30 km-en belül nem megoldható. Az óvodások vízhez szoktatásához a helyben lévő szállodai-wellness medencék szükség esetén megoldást kínálnak, de ez sem ideális. Ezt a hiányt remélhetőleg az épülő kisbéri tanuszoda enyhíti majd.

A községben két helyi sportegyesület működik. Az Ászári Községi Sportegyesület több korosztályban közel 90 igazolt futballistával rendelkezik, a megyei II. ligában játszik. Sportpályájuk, sportöltözőjük a mai kornak megfelelően kialakított, rendben tartott. A községben három éve egy műfüves futballpálya is létesült, mely iskolai és egyesületi célokra is rendelkezésre áll.

A Sakkbarátok Köre Kisbér-Ászár szintén jelentős sportegyesülete a községnek. Rendszeres edzéseiknek, évente többször szervezett versenyeiknek, sakkturnáiknak (még országos rendezvényt is tartanak, az éves Magyar Sakkvilág Kupát) a Közösségi Ház ad otthont.

A faluban egy aszfaltos kézilabdapálya a szabadidős sportot szolgálja. A Közösségi Házban néptánc-tánc foglalkozások heti rendszerességű programok.

A kisgyermek mozgásigényének kielégítését az óvoda szomszédságában egy játszótér segíti, az iskola mellé tovább játszótéri elemeket telepített az önkormányzat, de játszótérnek még nem lehet nevezni. Nincs azonban olyan terület, ahol egész családok, felnőttek és gyermekek együtt mozoghatnak, szabadban, természetközvetben mozgásos vagy családi programokat szervezhetnek, illetve a klasszikus, pályához-edzőteremhez kötött sportokon kívül mást (szabadtéri csoportos edzések, futás) végezhetnek.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat saját szervezésében valósul meg a szociális étkeztetés szolgáltatás, általában 14-17 igénybe vevővel, egy félállású szociális segítő ellátásával, az iskola konyháról.

A Kisbéri Kistérségi Szociális és Gyermejjóléti Alapellátási Központ keretében valósul meg a községben a családsegítés, gyermekjóléti szolgálat, valamint a házi segítségnyújtás. A családgondozó hetente egy napon helyben elérhető a Polgármesteri Hivatal épületében. A házi segítségnyújtást három fő veszi jelenleg igénybe.

A 2014. évben az önkormányzat pályázat keretében egy 9 személyes falubuszt nyert, mely a személyes gondoskodást nyújtó ellátások biztosításában, valamint az egészségügyi és egészségmegőrzési feladatok ellátásában – a járványidőszakban is – hasznosnak bizonyult.

Kisbéren működik családok átmeneti otthona és idősek otthona is, utóbbi két községgel arrébb Bársonyos-Pervatpusztán is. Az időotthonba való várakozási idő Kisbéren fél-egy év, Bársonyoson ennél kevesebb.

Ennél speciálisabb szakosított szociális ellátások – így a fogyatékosok és pszichiátriai betegek ellátási formái is – csupán a megyeszékhelyen, illetőleg más, távolabbi településeken (Esztergom, Dunaalmás, Tokodaltáró) működnek.

g) drogprevenációs szolgáltatások: a drogprevenáció fő színhelye Ászáron az iskolai oktatás, melynek keretében rendszeresen foglalkoznak ilyen felvilágosítással, gyakran a rendőrséggel

együttműködve, de a téma gyermekjóléti szolgálat által szervezett programokon is rendre előkerül. Egyéb intézkedésre helyben nem merült fel szükséglet.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére nem volt példa a szolgáltatások nyújtása során.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A szociális étkeztetés keretében az alacsony jövedelműek számára jelentős kedvezményt biztosít az önkormányzat, a szociális segítő pedig helybe szállítja az ételt mindenki számára. Népkonyha a községben nem üzemel.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Ászáron két intézmény, az óvoda és az általános iskola működik. Az oktatási-nevelési feladatok mellett számos programot, közösségi eseményt is szerveznek, az iskola hagyományosan maga szervezi meg a községi rendezvények egy részét (falukarácsony, bizonyos nemzeti ünnepek), illetve méreténél fogva otthont ad a nagyobb rendezvényeknek.

A Közösségi Ház 2011-ben újult meg, azzal a céllal, hogy a hagyományos könyvtári-gyermekkönyvtári funkció mellett a ház a helyi civil szervezeteknek otthont ad. A sakkegyesület mellett a mai napig itt működik a Nyugdíjasklub, emellett a Vadászegyesület külön szobát rendezett be a maga számára időnkénti közgyűléseihez. Néptáncsoport foglalkozásainak ad otthont a ház rendszeresen, illetve a járvány előtt kézműves kör, modern táncsoport is működött itt. A helyi kulturális események, rendezvények mellett felnőtt és gyermek tanfolyamok, korrepetálások szintén rendszeresen helyt kapnak az épületben.

A református egyház hat éve gyülekezeti házat épített, mely az egyházi közösségi alkalmakat kulturált módon kiszolgálja. A katolikus plébánia épület felújításával ettől az évtől kezdve további közösségi szintér is létrejön a községben. Ennek elkészülésében az egyházközség mellett az Ászári Honismereti és Helytörténeti Kör is komoly részt vállalt egy Hérics Márton emlékszoba kialakításával.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	1	300	1

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A községben nincsenek olyan csoportok - sem nemzetiségi-etnikai, sem más alapon kialakulva – melyek az átlagtól eltérő módon élnének vagy másokkal rossz viszonyt ápolnának. A lakosság körében nem tapasztalhatók kezelést igénylő, vagy egyáltalán szembetűnő konfliktusok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A 10 éve megszerveződött az Ászári Segítő Kezek csoport – mely helyben jótékonyági feladatokat vállalt – néhány éve megszűnt, jelenleg is működik azonban a községben teljesen magán szervezésben egy nagyon aktív jótékonyági facebook-csoport, és a tavalyi évben megkezdte munkáját egy Katolikus Karitás csoport is. Ezek nagyon fontos és célszerű tevékenységet végeznek a kisbéri Máltai Szeretetszolgálat és Vöröskereszt csoportok környezetét érintő munkájának kiegészítésében, finomra hangolásában. Az általuk nyújtott élelmiszer-adományok kiosztásában a védőnő is rendszeresen részt vesz.

Az önkormányzat karácsony környékén a szociálisan rászorulóknak számára évről-évre élelmiszer-csomagot juttat.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Ászáron nemzetiségi népesség csupán igen csekély számban, a többségi társadalomba teljesen betagozódott életmóddal és szokásokkal él. Kulturális sokszínűségről emiatt a községben nem beszélhetünk, így identitásmezőrzési lehetőségek és feladatok sincsenek.

e) helyi lakossági önszerveződések:

Lakossági önszerveződésre az elmúlt években a jótékonyági csoport, illetve a kézműves csoport kapcsán volt példa. Nem használt ezeknek a két éve tartó bizonytalan járványügyi helyzet sem, bár épp a járvány miatt a Jerusalema tánckihívást az ászáriak teljesen civil alapon, mindenfajta intézményes támogatás nélkül teljesítették, több, mint húszan.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Roma nemzetiségi önkormányzat a községben nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A Keményítőgyárnál a szennyvízkezelés megoldatlan	Csatornahálózat kiépítése vagy egyedi szennyvízkezelő rendszer kiépítése a Kemgyár Nefelejcs utcában

4. A GYERMEKEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE, GYERMEKSZEGÉNYSÉG

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	857	864	1721	49,80%	50,20%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)				3,31%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	125	107	232	7,26%	6,22%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	34	27	61	1,98%	1,57%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ászári népesség mintegy 18 %-a kiskorú. Az utóbbi öt évben a születésszám évente 10 és 22 között mozgott a községben. Ennek ellenére az ászári óvodai, iskolai csoport-, illetve osztálylétszámok folyamatosan telítettek, már azokon az évfolyamokon is, ahol még a beiskolázási körzetbe tartozó más községekkel nem kell számolni.

A korosztályon belül a fiúk száma kissé meghaladja a lányokét.

A gyermekek nevelését két intézmény, az Ászári Kuckó Óvoda, valamint az Ászári Jászai Mari Általános Iskola látja el.

Az óvoda létszám-maximuma mellett nem okoz problémát valamennyi ászári óvodaköteles gyermek nevelése, legtöbbször még egy-egy gyermek felvehető más településről is. Az épület megfelelő tárgyi színvonalon képes ellátni a gyermekek nevelését, bár játszóudvarában még bőven van fejlesztési lehetőség, a 17 éve komplexen felújított épület tető héjazata megérett a cserére, és belső terei is megérették a modernizálásra.

Az iskola beiskolázási körzetébe tartozik a felső tagozat szempontjából Kerékteleki és Bársonyos község, ahol – mindkét helyen – alsó tagozat működik összevont osztályokkal. A két település felsősei, valamint, mivel Keréktelekin a tanév pedagógus hiányában idén nem tudott elindulni, a kerékteleki alsósok – sőt a koronavírus miatt elrendelt fizetés nélküli szabadságok miatt januártól már a bársonyosi alsósok is – kiegészítik az ászári gyermeklétszámot, gyakorlatilag maximumra vagy afölé futtatva az osztálylétszámokat. A nagy létszám miatt szükséges csoportbontások, illetve a több, két osztályos évfolyam elhelyezésére azonban a nyolc osztályosnak épült iskolaépületben nincs elegendő tanterem. Ha a létszámhelyzet nem változik, bővíteni kell a tantermek számát, valamint az aulát.

Az iskola épület egyébként 15 éves, impozáns, de több szerkezeti elemét már cserélni, javítani kell a közeljövőben. Legnagyobb problémája mégis az, hogy klimatizálatlan, és a hatalmas üvegfelületeinek árnyékolása is megoldatlan, emiatt nyári időszakban szinte élehetetlen.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	6	5
2016	0	8
2017	6	18
2018	3	22
2019	5	18
2020	9	11
2021	5	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A védelembe vett gyermekek száma a községben statisztikailag évekig szinte elenyésző volt (1-2 fő). Az utóbbi hét évben, a járási hivatali gyámügyi gyakorlat kialakulásával, illetve a gyermekjóléti alapellátás rendszerének átalakulásával a számok változtak, nyilván a valósághoz is közelebb kerülve.

2015 óta a védelembe vettek számában tendencia nem mutatható ki: annyi látható, hogy a két szélső értéket kivéve 3-6 közt mozog a védelembe vettek száma Ászáron. A veszélyeztetett kiskorúak körében egy erős felfelé ívelés, majd a 2018-as csúcsadat után konszolidálódás történt az utóbbi két évben 10-11 fős létszámra.

A helyi jelzőrendszer és az éves gyermekvédelmi tanácskozások adatai alapján egyértelműen megállapítható, hogy bár az ország egyes pontjain tömegesen fellelhető, teljes reménytelenséget jelentő mélyszegénységben élő családokat a községben nem találunk, a legtöbb gyermeket érinti a községben az anyagi veszélyeztetettség bizonyos, változó foka: a több gyermekes családok anyagi lehetőségei igen korlátozottan, a harmadik vagy többedik gyermeket vállaló családok jelentős része szegénységben él. Az eladósodás miatt lakhatásukban veszélyeztetett családok általában gyermeket nevelnek, és többnyire több gyermeket.

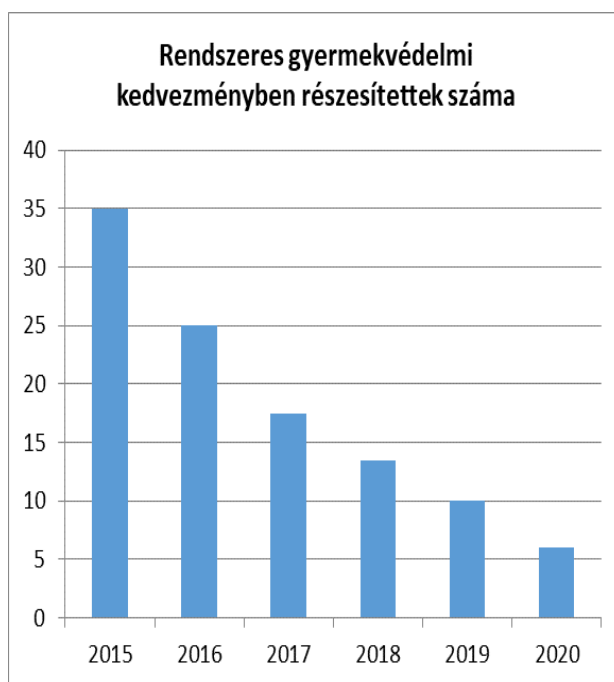
Középsúlyos/súlyos fogyatékkal, illetve autizmus spektrumzavarral a községben eddig négy gyermeket diagnosztizáltak egyértelműen. Közülük egy integráltan nevelődik a helyi óvodában, három gyermek azonban csak speciális köznevelési intézményben nevelhető, Ászárhoz legközelebb Kömlődön. A fogyatékkal élő gyermeket nevelő családokra jellemző a rossz anyagi helyzet, miután – a kezeléssel, fejlesztéssel járó megnövekedett anyagi terhek mellett – általában ez az egyik szülő munkából való kiesését is jelenti, az ezzel járó családtámogatási és szociális ellátások összege pedig meglehetősen alacsony.

A gyermekek-fiataikorúak bűnelkövetése nem jellemző a községben, ilyen eredménnyel legalábbis büntetőeljárás évek óta nem zárult.

Az értelmi fejlődésre a legnagyobb veszélyt elsősorban az iskolakerülés jelenti, de ez inkább a középiskolás korosztályt érintő probléma, amiről viszont helyben nincsenek adataink. Ászáron az általános iskolások körében évekig nem volt iskolakerülés, jelenleg is csupán egyetlen gyermek érintett.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint hátrányos helyzetűek

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	35
2016	25
2017	18
2018	14
2019	10
2020	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma a községben évről évre folyamatosan csökken. Ennek hátterében nyilván a környékbeli viszonylag jó arányú foglalkoztatottság is meghúzódik, de az elsődleges oka nem annyira a családok életszínvonalának emelkedése, mint inkább az, hogy a jogosultsági feltételek évek óta változatlanok, így azok a családok, ahol egy kereső is van, egyszerűen a minimálbér emelkedése miatt kiszorultak a 10 évvel ezelőtti szinten megállapított jövedelemhatárból. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény ma már valóban csak a legcsekélyebb jövedelemmel rendelkező családok juttatása.

Hátrányos helyzet megállapítása évente általában 4-5 esetben kapcsolódik a kedvezményhez, szinte kivétel nélkül a szülők alacsony iskolai végzettsége miatt.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Ászár helyi juttatásként 2021-től bevezette önkormányzati segélyként a születési támogatást, mely a gyermekek fogadásával járó költségekhez járul hozzá, viszonylag tág jövedelmi feltételekkel. Az első évben 9 gyermek részesült a támogatásban.

2022-től „Ászári vagyok!” szlogennel babacsomagot (kelengyét) kapnak az előző évben születettek, nem szociális alapon, hanem önkormányzati ajándékként.

2016. óta tanszertámogatást nyújt az önkormányzat a gyermekek iskolakezdéséhez, 2021-ben 33 családban 56 gyermek részesült ilyen juttatásban.

Az önkormányzati segélyek körében a gyermekekkel kapcsolatos kiadásokra kért segélyek nehezen különíthetők el a többi segélytől, de tapasztalati úton megállapítható, hogy az ilyen rendkívüli jellegű segélyek jelentős része gyermekeket nevelő családokat támogat.

A községben az árva gyermekek számában komolyabb mozgás évek óta nincs.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	5	3	8
2016	4	3	7
2017	4	3	7
2018	5	2	7
2019	5	3	8
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	18	24	39	53	0	0
2016	28	19	36	130	0	15
2017	27	19	41	198	0	14
2018	32	12	59	218	0	3
2019	27	11	53	223	0	7
2020	19	6	62	221	0	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A kedvezményes iskolai-óvodai étkeztetés jelentősége igen nagy. A naponkénti meleg ebéd igen fontos lehet azoknak a gyermekeknek, ahol nem vagy csak ritkán tudják a meleg ételt biztosítani a szülők. Bár bízunk benne és talán alappal, hogy ilyen nem sok van a községben, egy-egy eset időnként bizonytalán előfordul. Korábbi nehéz időszakokból az a tapasztalat azonban, hogy a teljes árú étkezést (habár az nem túlraízott, és az egészséges táplálkozás arányainak megfelelő) pont azok a családok nehezen fizetik ki, akik maguk nem tudnának gondoskodni minden nap meleg ételről.

Az óvodában a gyermekek nagyobb része (52%) ingyenesen étkezik. Az iskolában ezzel szemben többen fizetnek teljes árat, mint amennyien nem: a 2021. évben kiosztott adagszám (23.916 adag) 59,11%-át teljes díj ellenében, 34,1%-át fél áron, 5,53%-át ingyenesen fogyasztották el az iskolások. A különbség nem a jövedelmi helyzetből, hanem a szabályozási különbségből adódik: az iskolások esetében kedvezményes/ingyenes étkezés többnyire a rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel kapcsolódik össze (amiről pedig kimutattuk, hogy csökkenő tendenciát mutat), az óvodában ezzel szemben a gyermekvédelmi törvény értelmében lényegesen magasabb jövedelemhatár mellett lehet ingyen étkezni.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek a község intézményeibe nem jár, nincs is tudomásunk ilyenről.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A hátrányos helyzetű családok egyike sem külföldről tért vissza.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem releváns kérdés, szegregátum a községben nincsen.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Ászár területe egy önálló védőnői körzethez tartozik. Az állás betöltött, a védőnő sok éve a községben dolgozik, helyismerete, tapasztalata igen komoly érték. A községbeli születések száma folyamatosan ad számára feladatot, de egyben lehetővé teszi azt is, hogy a védőnő nagyon aktív és rendszeres látogatási gyakorlatot folytasson a korosztálynál. Iskolavédőnői feladataiban szintén nagyon lelkiismeretes.

Bár az ászári állás betöltött, a környékben évek óta hiányszakma a védőnő, amely miatt a helyettesítési feladatok sokáig szinte minden védőnőt érintettek. Mostanra a hiány enyhült, de az ászári védőnő által helyettesített kerézteleki-bársonyosi körzet még mindig betöltetlen, így a védőnő kénytelen ezt a körzetet is ellátni.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	1	41	41
2016	1	36	36
2017	1	37	37
2018	1	51	51
2019	1	55	55
2020	1	46	46
2021	1	40	40

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	0	1	1	41	0
2016	0	1	1	36	0
2017	0	1	1	37	0
2018	0	1	1	51	0
2019	0	1	1	55	0
2020	0	1	1	46	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Ászáron a gyermekek ellátása házi gyermekorvosi szolgáltatással megoldott, mely szervezetileg az egyik kistérségi körzethez kapcsolódik. Hetente kétszer van Ászáron tanácsadás, rendelés, a 2010-ben épült orvosi rendelő védőnői-gyermekorvosi egységében. A többi napon a gyermekorvos – illetve más gyermekorvos – a szomszédos Kisbéren elérhető. A házi orvos gyermek beteget nem fogad. Mind a házi orvosi, mind a gyermekorvosi praxis évek óta betöltött, de éveken belüli nyugdíjazásuk esetén kérdéses, lesz-e, aki a helyükre áll.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen lakó, sérült csecsemők, gyermekek mozgásfejlesztésére, -rehabilitációjára a kistérségi Batthyány Kázmér Szakkórház rehabilitációs osztályán van lehetőség. Kistérségi pedagógiai szakszolgálat Kisbéren elérhető, ők végzik az értelmi sérüléssel járó korai fejlesztést, valamint működtetik az utazó gyógypedagógusi hálózatot.

A helyi óvoda pedagógusai közt fejlesztő és leendő gyógypedagógus is van. Az integrált nevelésbe nem vonható fogyatékkal élő gyermekek számára legközelebb Kömlődön van óvoda és iskolai oktatási lehetőség, ami egyben hetes iskolaként is működik. Egészségügyi gyermekotthonban ászári gyermek nem él, de Dunaalmáson, Esztergomban és Tatabányán található ilyen intézmény.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Ászár nem egy speciálisan mélyszegénységgel, gyermekszegénységgel, telepszerű lakhatással terhelt település, így fel sem merült gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások, gyermekházak, tanodák létesítésének igénye. A gyermekjóléti alapellátások közül kizárólag a gyermekjóléti szolgáltatás működik a községben.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma			4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma							
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A 0-3 éves gyermekek napközbeni ellátása a községben nem megoldott. Korábban két évig működött egy önkormányzati családi napközi, de minimális kihasználtsággal. A tapasztalat azt mutatta helyben, hogy mivel az óvoda 2,5 éves kortól fogadni tudja az óvodát kezdő gyermekeket, a szülők pedig jellemzően a gyed végéig, tehát 2 éves korig maguk vannak otthon a kisgyermekkel, nagyon rövid az az időszak, amikor a napközbeni ellátás megoldására valós szükséglet van, erre pedig intézményt létesíteni, illetve fenntartani az évente 10-22 fős, teljesen hullámzó születésszám mellett nem gazdaságos és nem is kiszámítható.

Ez a megfontolás – tehát a célszerűség és a gazdaságosság – tartotta vissza eddig az önkormányzatot attól, hogy saját bölcsődei férőhelyek létesítése iránt lépéseket tegyen. Amennyiben azonban másként nem sikerül rendezni az ászári gyermekek napközbeni ellátását, a törvényi kényszer és a mai kornak megfelelő feladatellátás indokoltá tehet ilyen lépést, hiszen sajnálatos módon munkahelyi vagy magán formában sincs ilyen ellátás a községben.

A szomszédos Kisbéren viszont két éve egy 24 férőhelyes bölcsőde épült, és egy újabb bölcsőde is készülöben van. A gazdaságosság mellett a praktikum is amellel szól, hogy a két önkormányzat feladatellátási szerződéssel rendezze a bölcsődéskorú ászári gyermekek ellátási lehetőségét. Ennek véglegesését azonban járványhelyzet megakasztotta.

f) gyermekvédelem;

Állami gondoskodásban ászári gyermek 5. éve nincsen, ideiglenes hatályú elhelyezésre sem került sor a községből az elmúlt három évben.

Bár komolyabb próbának hosszabb ideje nem volt kitéve, a helyi gyermekvédelmi jelzőrendszer szorosan együttműködő és tettekész. A jegyző családjogi szakjogász, gyámügyi tapasztalattal, ami az ilyen ügyek intézését segíti.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A szomszédos Kisbéren rendelkezésre áll családok átmeneti otthona, Tatabányán gyermekek átmeneti otthona is van a krízishelyzetbe került családok, gyermekek számára. Ászári család évek óta nem vette egyiket sem igénybe.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az önkormányzat évről-évre rendszeresen szervez helyben egészségfejlesztéssel foglalkozó programokat, sportnapokat, illetve a háziorvossal együttműködve helyben megszervez néhány szakosított szűrővizsgálatot is. Alapvető törekvés (és eddig mindig meg is valósult), hogy ezek a lakosság számára ingyenesek legyenek, de a megszervezhető programok, vizsgálatok száma, mértéke nagyban függ az anyagi lehetőségektől, így ezek köre a szokásosnál sokkal tágabb akkor, amikor pályázati erőforrást is igénybe lehet rá venni,

A sport-szabadidős programok – rendszeres és rendkívüli edzések, sportnapok, szakkörök, képzések, tematikus megmozdulások – fő szervezői a helyi egyesületek és intézmények.

Az iskolában délutáni szabadidős foglalkozásként énekkar, zenetanulás (furulya, zongora), diák színjátszókör, néptánc, kosárlabda, kézilabda, labdarúgás, kézműves szakkör, többféle tehetség gondozás, felzárkóztatás és felvételi előkészítő működik, összesen 207 tanuló részvételével.

A szünidei gyermekprogramok (táborok) megvalósításában az intézmények mellett a gyermekjóléti szolgálat vesz részt évről-évre, napközis tábor szervezésével.

A Községi Ház programjait a veszélyhelyzet megtizedelte, de jelenleg is működik néptánc és óvodás német csoport.

Minden esetben fontos cél, hogy minél kisebb anyagi erőfeszítést jelentsen a családok számára, és ebben az önkormányzat, illetve a helyben működő alapítványok szükség szerint támogatják is a szervezőket.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekétkeztetési feladatokat a községben az iskolában lévő, vállalkozó által üzemeltetett főzőkonyha látja el. Az óvodába is ő szállítja az ebédet. Mind az intézményi, mind a szünidei gyermekétkeztetésről – valamint a szociális étkeztetésről is – a vállalkozó gondoskodik az önkormányzat számára, a táplálkozási előírásokat és változatossági kívánalmakat kielégítő módon. Az iskolai konyha éves átlaglészámként 132 iskolás és 27 óvodás gyermek étkeztetését látja el.

A szünidei gyermekétkeztetést az önkormányzat kezdettől, minden lehetséges időszakban megszervezi azóta, hogy arra önként vállalt feladatként először lehetősége nyílt. Ennek jelentőségét, valós segítség értékét a rövid idejű szünetekben, illetőleg az utóbbi években nem teljes biztonsággal tudjuk megítélni, de hisszük, hogy a kevés gyermek számára (2021-ben már csak 4 fő), akik ebben érintettek lehetnek, hasznos.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A községben nincsenek eltérő kultúrájú gyermekcsoportok, a hátrányos helyzetűek száma sem olyan mértékű, és szocializációjuk sem annyira eltérő, hogy külön programszervezést igényelne integrációjuk.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére nem volt példa.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Bár nem gyermekeket, hanem fiatal felnőtteket érint a Bursa Hungarica ösztöndíjpályázatban 7 gyermek továbbtanulását segíti az önkormányzat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	53	0	0,00%
2016	57	1	1,75%
2017	60	1	1,67%
2018	61	0	0,00%
2019	68	2	2,94%
2020	66	1	1,52%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015	221	6	2,71%

2016	206	1	0,49%
2017	198	4	2,02%
2018	218	4	1,83%
2019	223	5	2,24%
2020	221	7	3,03%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	0	-	0	-	4	-
2016	0	-	0	-	3	-
2017	0	-	0	-	0	-
2018	0	-	0	-	0	-
2019	0	-	0	-	2	-
2020	0	-	0	-	0	-

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2015	0	9
2016	5	0
2017	3	0
2018	1	0
2019	9	0
2020	4	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Mind az általános iskola, mind az óvoda integráltan nevel sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulókat, a pedagógusok mindkét intézményben felkészültek ilyen feladatokra. Ilyen értelemben az egészen speciális

nevelési szükségletű gyermekek kivételével helyben megoldott a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése, oktatása.

Az óvodában egy fő, enyhe fokban autisztikus spektrumzavarral diagnosztizált gyermek nevelődik jelenleg. Az iskola 9 sajátos nevelési igényű, valamint 22 fő beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulót oktat, szintén integráltan. Tendenciaszerűen kimutatható egyébként, hogy az iskolában az ilyen gondokkal küzdő tanulók leginkább a bársonyosi, kertékteleki telephelyről felső tagozatba érkező gyermekek közül kerülnek ki.

Speciálisabb fejlesztésre (komplex fejlesztés, Dévény-torna, gyógyúszás) azonban Móra, Győrbe és Agárdra hordják a szülők az erre szoruló gyermekeket, közelebb nem érhetők el ilyen szolgáltatások.

Még komolyabb erőfeszítést igényelnek a család részéről azok a gyermekek, akiknek szükségletük miatt más településen lévő intézményben kell tanulniuk (jellemzően iskolás gyermekekről van szó, óvodás korban ez a probléma jellemzően nem jelentkezik). Kisbéren működik Máltai Szeretetszolgálat Támogató Szolgálat, aki segítséget nyújthat az utazáshoz, de legtöbbször minden szervezési igyekezet ellenére is végül a szülőkre hárul ennek megoldása. A szociális rendelet külön kitér az ilyen utazási költségekre a segélyezési jogcímelek közt, de nem jellemző az ilyen célú segélykérelem.

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	3	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	90	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7.30-16.30	
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)		
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gonozónő	3	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015	52	3	90	1	53	0	0	18
2016	54	3	90	1	57	0	0	19
2017	58	3	90	1	60	0	2	20
2018	60	3	90	1	61	0	2	20
2019	66	3	90	1	68	0	0	23
2020	65	3	90	1	66	0	2	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanuló száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	0	10	1	22	0
2015/2016	0	9	1	23	0
2016/2017	0	9	1	22	0
2017/2018	0	11	1	20	0
2018/2019	0	10	1	22	0
2019/2020	0	10	1	22	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	24
2015/2016	39
2016/2017	37
2017/2018	28
2018/2019	13
2019/2020	34

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A köznevelési intézményekben a fejlesztési lehetőségek kedvezőek. A helyi óvodában egy fő inkluzív pedagógia végzettségű, további egy fő fejlesztő pedagógus (bár nyugdíjazás előtt áll), valamint egy óvónő gyógypedagógusnak tanul. A pedagógiai szakszolgálat utazó fejlesztő pedagógusa 2 óvodást fejleszt Ászáron, szintén a szakszolgálat munkatársa pedig 3 főt gyógypedagógiai ellátásban részesít. Az egyéni foglalkozáshoz biztosított részükre egy kisméretű helyiség.

Az iskolában két pedagógus rendelkezik tanítói végzettséggel mellett gyógypedagógus, illetve fejlesztő pedagógus képesítéssel, ami szerencsés adottság.

Az óvodában logopédiai fejlesztést a pedagógiai szakszolgálat utazó pedagógusa biztosít jelenleg 7 gyermek részére, hetente két délelőttön. Logopédusra az iskolának szintén szüksége lenne, de itt is csupán a pedagógiai szakszolgálat munkatársi állományára lehet számítani.

Iskola-, illetve óvodapszichológus nincsen, pedig a gyermekek helyi pszichológiai ellátására szükség lenne. A gyermekjóléti szolgálat, illetve a nevelési tanácsadó által foglalkoztatott pszichológusok az ászári gyermekek kezelését is ellátják Kisbéren, a munkatársak leterheltsége azonban komoly gondot jelent.

Az iskola szaktanárokkal való ellátottsága megfelelő, de az álláshelyek 15%-a már eleve betöltetlen: a feladat áttanítással, megbízással megoldott, ezt fokozza a tartós táppénzen, fizetés nélküli szabadságon lévő tanárok kiesése. Angol nyelvtanár nincs az iskolánál státuszban. A már most nehezen megoldható létszámviszonyokat súlyosbítja, hogy két éven belül három, majd még két éven belül további egy fő nyugdíjba vonul.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés, szegregációs jelenség az oktatás-nevelés területén nem tapasztalható a községben.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Ászáron egy óvoda és egy iskola működik, a község esetében nem releváns tehát a kérdés.

Iskola szinten vizsgálva azonban értelmezhető a kérdés. Az iskola ugyanis telephellyel rendelkezik Bársonyoson, és Keréktelekin is – mindkét helyen csak alsó tagozattal, egy összevont osztályban. Azon túlmenően, hogy Keréktelekire ilyen osztály tanítására vállalkozó pedagógust már idén nem is lehetett találni, ezért az iskolaév a telephelyen el sem tudott indulni (és a jövő évben várható nyugdíjazás miatt Bársonyosnak sincsenek jobb kilátásai), a felső tagozatba, a több osztályos iskolába kerülőknél látható, hogy a telephelyen nevelt gyermekek túlnyomó része hátrányos családi környezetből származik (a község gyermekeinek egy részét ugyanis már első osztálytól más települések iskoláiba íratják be a szülők), és egyértelműen kimondható, hogy az iskolai és társadalmi szocializáció hátrányára válik, hogy a minimális létszámú osztályokban, a szinte kivétel nélkül hasonló problémákkal küzdő (jellemzően rokon) gyermekek több korosztályban is egy csoportban nevelődnek. Ezt a tapasztalatot a statisztika is alátámasztja: az ászári iskola BTMN-tanulók nagy része a telephelyeken végezte az alsó tagozatot.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermejkölési, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjölési szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	0	0	5	n.a.
2016	0	0	8	15
2017	0	0	18	14
2018	0	0	22	3
2019	0	0	18	8
2020	0	0	11	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Ászáron nem működik gyermekház vagy tanoda, meglátásunk szerint szükséglet sincs rá. A család- és gyermekjölési szolgáltatást igénybe vevők száma aránylag konszolidált (11-13 család), a problémáik azonban minden esetben valóságosak, fontosak és megoldandók. A szünidei gyermekétkeztetést azonban rendszeresen megszervezi az önkormányzat.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Speciálisabb fejlesztés az azt igénylő gyermekek számára csak minimum 30 km utazással elérhető	Pályázati vagy állami támogatással a szakemberhiány, szolgáltatás hiány enyhítése
Az intézmények nem rendelkeznek sem logopédussal, sem iskolapszichológussal	
A szegénységben élő családok gyermekei nehezen vagy egyáltalán nem jutnak hozzá a térítésköteles képességfejlesztési vagy szabadidős lehetőségekhez.	Anyagi helyzete miatt tehetsége gyermek ne maradjon ki a tehetséggondozásból, illetve közösségi programból
Amennyiben az iskola létszáma, beiskolázási körzete nem változik, az épület tantermeinek száma és közösségi tereinek mérete nem lesz elegendő	Iskola bővítés
A köznevelési intézmények épületeinek egyes részei előregednek, az épületek a modern kor esztétikai és kényelmi követelményeinek nem mindenben felelnek meg.	Az óvoda és iskola épület előregedő, illetve korszerűtlen szerkezeti elemeinek felújítása, az épületek klimatizálása

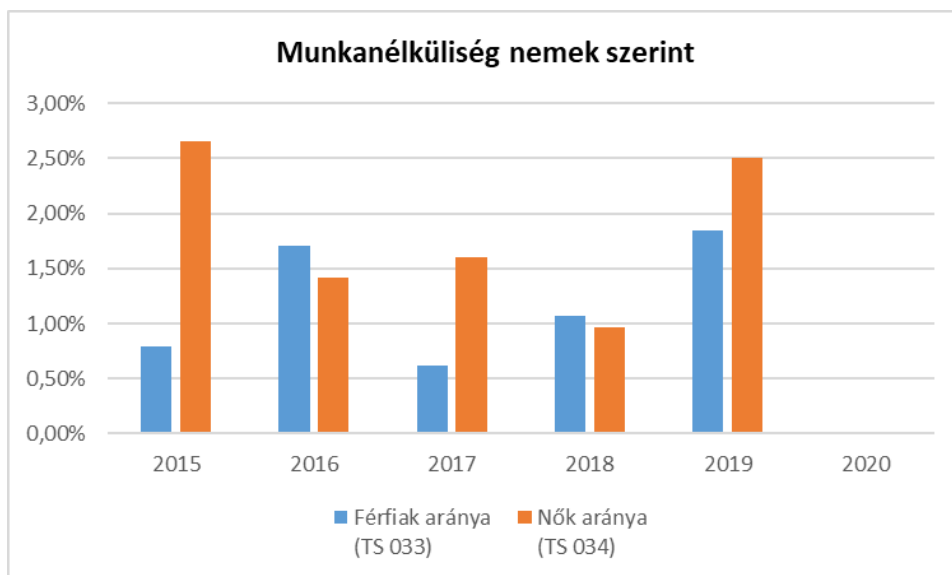
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	0,79%	2,66%	1,73%
2016	1,71%	1,42%	1,57%
2017	0,62%	1,60%	1,11%
2018	1,07%	0,97%	1,02%
2019	1,84%	2,50%	2,17%
2020	-	-	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	31,82%	85,71%
2016	30,00%	83,33%
2017	14,29%	100,00%
2018	23,08%	100,00%
2019	40,74%	72,73%
2020	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	22	2
2016	20	3
2017	14	n.a.
2018	13	4
2019	27	6
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők körében a munkanélküliség általában gyakoribb jelenség a férfiakénál. Az elmúlt öt évben ugyan a statisztikában két alkalommal is a férfi lakosság mutatott magasabb munkanélküliségi rátát, mint a női népesség, de összességében az látható, hogy míg a munkaképes férfiaknál 0,62% és 1,84% között mozog a munkanélküliség aránya, az azonos korú női populációra vetítve ez a mutató 0,97 % és 2,66% között van: mind a minimum, mind a maximum magasabban van tehát a

férfiakénál. A tartós álláskeresőknél pedig egyértelműen a túlnyomó többsége (a vizsgáltak közül két évben is a 100%-a) nő.

Ennek egyik oka részben az, hogy a környékbeli ipari parkok folyamatos munkarendje gyermekek, kisgyermek mellett gyakorlatilag teljesíthetetlen az anyák számára, sőt erre még az egészen rugalmas időkeretekben működő gyermekek napközbeni ellátása sem nyújt minden esetben megoldást.

A tartósan munkanélküli nők körében gyakran tapasztalható, hogy korábban megszerzett szakképzettségük elavult, már nem piacképes, illetve egészségi állapotuk vagy családi helyzetük (gyermekszületés, egyedülálló szülővé válás) megváltozása folytán azt gyakorolni nem tudják.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A korábbi években több, kifejezetten nők számára szervezett képzési programra került sor a Kisbéri Kistérségben, vagy a térség lakosai számára a megyeszékhelyen. Ezek száma azonban az elmúlt években visszaesett, az utóbbi három évben két nő szerzett ilyen programban szociális segítő képesítést, el is helyezkedtek ezzel.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A környékben aránylag sok olyan ipari (elsősorban élelmiszeripari) munkahely van, ahol az alacsony végzettségű nők dolgozhatnak, emellett a térségi szociális és egészségügyi intézmények folyamatosan keresnek az ápolókat, szakápolókat, gondozókat, ami – nyilván a képesítés megszerzése esetén – szintén viszonylag széles körű lehetőség a kevésbé képzett munkaerőnek.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Hátrányos megkülönböztetésre nem volt példa a foglalkoztatás területén. A közszférában érvényesül az egyenlő munkáért egyenlő – egyenlően alacsony – bér elve, a magánszektor tekintetében erre vonatkozó empirikus adat nem áll rendelkezésre.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Nem dicsőség, de Ászár bölcsődei férőhellyel semmilyen formában nem rendelkezik. Ennek oka részben az igen negatív tapasztalat a korábbi helyben működő családi napközi igénybe vételével kapcsolatban (a valós igénybevétel messze elmaradt az előzetes felméréstől, és finanszírozhatatlanná tette a rendszert), másrészt – ebből kiindulva – a fajlagos gazdaságossági számítás, ami azt mutatja, hogy a valós, alacsony számú szükséglet mellett a feladat lényegesen észszerűbben, kiszámíthatóbban, szakmailag magasabb színvonalon oldható meg a közelben épült, nagyobb férőhelyű bölcsődék valamelyikében feladatellátási szerződéssel. A veszélyhelyzet félbe szakította Kisbérrel az erre vonatkozó tárgyalásokat, így jogi megoldás jelenleg erre nincsen.

A bölcsődei férőhelyek kérdések azért nem merül fel nagyon élesen, mert az óvoda az óvoda létszámviszonyai idén ugyan nem, de a legtöbb évben – és várhatóan a következő években is –, lehetővé teszik már a 2,5 éves gyermekek felvételét is. Emiatt a gyed vége és az intézményben való elhelyezhetőség időpontja reálisan 6 hónapra szűkül, ami a községbeli születésszám mellett nem generál intézményalapításhoz /-bővítéshez indokolt létszámot.

Az iskola és óvoda is egész napos ellátást nyújt, azonban csupán 06.30 és 16.30 közt, ami a több műszakban vagy távol dolgozó szülők számára nehézséget jelenthet.

A közintézményekben rugalmas munkarend és rugalmas szabadságolási rend biztosított, a hivatalban a családbarát intézkedésként egyedi engedély alapján távmunkára is lehetőség van.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	1	41	41
2016	1	36	36
2017	n.a.	37	37
2018	1	51	51
2019	1	55	55
2020	n.a.	46	46

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Ászár önálló védőnői körzet egy védőnővel. Az álláshely folyamatosan betöltött, 10 évnél régebben ugyanazzal a védőnővel, aki a családtervezési, anya- és gyermekgondozási területet egyaránt magas szinten, nagyon komoly helyismerettel tartja kézben. Háznál történő látogatásainak száma évről-évre kiemelkedő, tavaly 304 db látogatást teljesített Ászáron úgy, hogy évek óta helyettesít a Kerékteleki-Bársonyos körzetben is.

Kisbéren speciális családtervezési rendelés is működik hetente kétszer.

A kisgyermekes szülőknek aránylag kevés lehetősége nyílik közösségi életre, ezért az őket foglalkoztató speciális ismeretek terjesztése, valamint az ő és gyermekeik közösségi életének fejlesztése céljából „Bébiovi” működik a védőnő, az óvoda és a Közösségi Ház közös szervezésében.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak:

Családon belüli erőszakra vonatkozó jelzés éveken keresztül egyáltalán nem érkezett hivatalunkhoz, ami nyilván nem annyira a probléma hiányát, mint a látencia magas fokát mutatja. Az elmúlt évben (a hatáskör átkerülésével) családvédelmi koordináció szükségességére két esetben kaptunk jelzés. Ezekből – és egyébként a tapasztalatokból is – az látható, hogy azok az asszonyok, akiknek van erejük, lehetőségük költözéssel, válással megszabadulni a bántalmazó közeléből, végső során akár fel is vállalják a hivatalos szervek előtt a bántalmazás tényét, bár itt is visszatartó erő, hogy a kiskorú gyermekek lehetőleg ne váljanak hivatalosan veszélyeztetetté, és ne generáljanak ezzel újabb eljárásokat. Akiknek azonban nincs lehetősége a bántalmazó kapcsolatból való kilépésre, azok szájából bármilyen gyanús körülmények esetén sem hallunk soha ilyen panaszt.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Kisbéren működik Családok Átmeneti Otthona, anyaothton pedig Komáromban és Tatabányán található legközelebb.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Bár Ászáron női polgármester még sosem volt, a képviselő-testületben a nők az önkormányzatiság kezdete óta jelen vannak, a mostani önkormányzati ciklusban a 7 képviselő közül 3 nő nyert el mandátumot.

Az intézményvezetők, valamint a köztisztviselők kivétel nélkül nők, és az intézmények dolgozói, az egészségügyi dolgozók, valamint a civil szervezetek vezetői is többségükben a nők közül kerülnek ki, így a sajátosan női szemlélet és problémák folyamatosan becsatornázódnak az önkormányzati munkában.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kistérségben az elmúlt években több bölcsőde is épült/ épül. Kisbér városával tárgyalás kezdődött feladatellátási szerződésre, ami mai napig függőben van.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a látencia a családon belüli erőszakkal kapcsolatban	Családon belüli erőszak megelőzése, tájékoztatás.
A nők körében a tartós munkanélküliség magasabb a férfiakénál	Az ászári nők tájékoztatással, szervezéssel történő megsegítése piacképes szakmák megszerzésében.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	213	272	78,31%
2016	215	242	88,84%
2017	222	232	95,69%
2018	230	237	97,05%
2019	237	232	102,16%
2020	237	232	102,16%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 65 év feletti korosztály folyamatos, számszerű növekedése, és ezzel párhuzamosan a 0-14 éves korosztály folyamatos létszámcsökkenése miatt Ászáron az aránylag jó öregedési index az utóbbi két évben negatívba fordult át.

A korosztály növekedésének ütemét viszont a statisztikák szerint nem követi a nyugdíjasok számának változása, ami az adatok helytelenségére utal. Mivel nincs ismeretünk jövedelemmel egyáltalán nem rendelkező lakosról, nem tudjuk mivel magyarázni, főként, mert a nyugdíjban, ellátásban, járadékban és járandóságban részesülő nők körében még a 65 év alatti, szolgálati idő alapú kedvezményes nyugdíjjal nyugállományba vonult asszonyok is szerepelnek.

Tény azonban, hogy a község lakónépességének mintegy 14%-a 65 év feletti. Ismereteink szerint nyugdíjas vagy nyugdíjszerű ellátásban részesülő. A község nyugdíjas lakossága jellemzően nem a kiemelkedő nyugdíjat elérő állampolgárok közül kerül ki, sokkal inkább a kisnyugdíjasok számossága a jellemző, főként az idősebb, régen nyugdíjba vonult lakosok körében.

Az időskorú lakosság jellemző egészségügyi problémái miatt esetükben különösen fontosak a helyben vagy a közelben elérhető egészségügyi szolgáltatások.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	128	229	357
2016	122	234	356
2017	122	231	353
2018	124	231	355
2019	114	239	353
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	5	3	91	169	0	20	0
2016	4	0	86	180	0	21	0
2017	4	0	86	184	1	17	0
2018	5	0	89	186	0	16	0
2019	6	0	82	197	0	13	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.		0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	22	20	14	13	27	0
41-45 év (TS 042)	Fő	3	2	4	2	3	n.a.
	%	13,64%	10,00%	28,57%	15,38%	11,11%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	1	n.a.	1	1	3	n.a.
	%	4,55%	-	7,14%	7,69%	11,11%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	5	5	2	2	2	n.a.
	%	22,73%	25,00%	14,29%	15,38%	7,41%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	2	n.a.
	%	-	-	-	-	7,41%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2	1	1	n.a.	1	n.a.
	%	9,09%	5,00%	7,14%	-	3,70%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek körében százalékosan alacsony, minden évben 10 % alatti a 61 éves vagy afeletti munkanélküliek száma.

Jellemzően erre a korra már minden, munkahellyel aktuálisan nem rendelkező megszerez valamiféle juttatásra való jogosultságot, ha nem is öregségi nyugdíjra. Ennek megoldásában az önkormányzat hosszú évek óta segédkezet nyújt az azt igénylőknek, több olyan nyugdíjas van már a községben, akik közmunka program vagy valamiféle támogatott foglalkoztatás keretében szerezték meg a nyugdíjra vagy azt helyettesítő juttatásra jogosító időtartamot.

A magánszektorban, kisebb vállalkozásoknál látható a környékben, hogy a nyugdíjasokat foglalkoztatnak akár helyettesítés, akár részmunkaidős foglalkoztatás keretében. A kampányszerű munkákban az önkormányzat is gyakran támaszkodik a nagy tapasztalattal rendelkező nyugdíjas kollégákra.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A nyugdíjasok alkalmazására a közszférában gyakorlatilag nincs lehetőség, a jogszabály szerinti kedvezőtlen finanszírozási viszonyok miatt. Ennek ellenére a községbeli civil szervezetek tevékenységében – Nyugdíjasklub, Ászári Honismereti és Helytörténeti Kör, Sakkegyesület, Kreatív Kör – a nyugdíjasok is szívesen és aránylag nagy számban részt vesznek, bővítve ezzel ismereteiket, illetve segítve a közösségi tevékenységet. A Községi Ház többször szervezett már – az idős korosztály részére is – informatikai tanfolyamot.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Hátrányos megkülönböztetésre a foglalkoztatás területén nem volt példa.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	213	n.a.	5	18
2016	215	n.a.	3	19
2017	222	n.a.	4	25
2018	230	n.a.	4	22
2019	237	n.a.	4	18
2020	237	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A községbeli idősök közül – a kedvező díjak ellenére – mindössze 3-5 fő veszi igénybe egyszerre a házi segítségnyújtás szolgáltatást, szociális étkeztetésben is csupán 18-25 fő vesz részt, ők sem folyamatosan. A nappali ellátás a kisbéri Idősök Klubjában elérhető, egy asszonyról tudunk, évekkel ezelőtt, aki átjárt ezért oda. A csekély létszám mindhárom szociális ellátás esetében inkább a szokásokkal, illetve a szükségletek hiányával magyarázható, mivel a minden időssel kapcsolatban álló háziorvos ezekkel kapcsolatban informált, így legalább innen tudomást szerezhetnek a lehetőségekről az érintettek. A szociális ellátások megszervezésében, napi szintű megoldásában a falubusz nagy segítséget jelent.

Helyben minden nap rendel a háziorvos, a fogorvos is hetente többször elérhető, a gyógyszerár a háziorvos rendelési idejében minden nap nyitva van, így alap szinten az idős korú lakosság ellátása megoldott. A korosztály változatos és gyakori egészségügyi problémáinak nagy része azonban nyilván csak szakorvosi szinten kezelhető, ami legközelebb a kisbéri szakrendelőben oldható meg, de sokszor csak Tatabányán.

Fekvőbeteg ellátásként Kisbéren a kórházban mozgásszervi rehabilitációs osztály, gasztroenterológia, valamint krónikus belgyógyászati osztály található.

Idősotthoni ellátás legközelebb Kisbéren, majd Bársonyoson elérhető – mindkét intézmény fogad ászári lakosokat is.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az idősek – egészségügyi és életkori sajátosságaik miatt – kevésbé mozgékonyak, így a kevésbé férnek hozzá a városi szintű kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz. Sokak számára az egyetlen szórakozást a televízió jelenti. Ezért is van jelentősége a helyben szervezett, széles kört elérő programok színvonalas megszervezésének (falunap, idősek napja).

Aktív rétege azonban a nyugdíjasoknak a községi Jászai Mari Nyugdíjasklub, mely 25 tagot számlál. Kéthetente találkoznak a Közösségi Házban, ezen kívül a klubtagok a legtöbb községi közművelődési programon (dalestek, ünnepségek, műsorok, előadások) igen magas arányban vesznek részt, akár nézőként, akár fellépőként. Rendszeresen kirándulnak, valamint színházlátogatásokat szerveznek, ami a tagok számára térítésmentes.

c) idősek informatikai jártassága;

A Közösségi Ház a korábbi években többször szervezett időseknek szóló, informatikai tárgyú előadásokat, tanfolyamot.

Nem valószínű, hogy csak ennek köszönhető, de a község legaktívabb közösségi média felhasználói közé tartoznak a friss nyugdíjasok. Az idős korosztály egy része is használja – főként rokonokkal való kapcsolattartásra – az internetet, de ez egyelőre nem általános. Rendszer szintű, tudatos ismeretekről itt nem feltétlenül beszélhetünk, de a mindennapokban feltehetően könnyebbé teszi az életüket.

d) a generációk közötti programok.

A Honismereti és Helytörténeti Egyesület céljaul tűzte ki az idős generáció ismereteinek megörökítését, többször szervezett is találkozásokat, beszélgetős esteket az idősek és fiatalabbak közt különböző helytörténeti témakörökben,

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az önkormányzat évek óta támogatja a Jászai Mari Nyugdíjasklub működését, színes programjaival, illetőleg a klub községi közéletbe való bekapcsolódásán keresztül számos lehetőséget nyújt ismeretszerzésre, kulturális programokra. A klub keretében, illetve a Közösségi Ház rendezvényein rendszeresen részt vehetnek az idősek egészségmegőrzéssel kapcsolatos előadásokon, tanácsadáson, szűrésen.

Közösségi programként minden év novemberében megszervezésre került a Szépkorúak Estélye, valamint december hónap folyamán karácsonyi csomag készül a 60 év feletti lakosok részére.

A szociális étkeztetés szakmai programjának és térítési díjainak meghatározása kifejezetten az idősök életkörülményeinek könnyítését célozzák. A házi segítségnyújtás szintén ebből a célból kerül megszervezésre.

A Kisbéri Rendőrkapitányság fokozott figyelmet fordít az idősöknek az aktuális trükkös bűnözési módszerekről való tájékoztatására a helyi újságon, illetve hirdetőkön keresztül.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

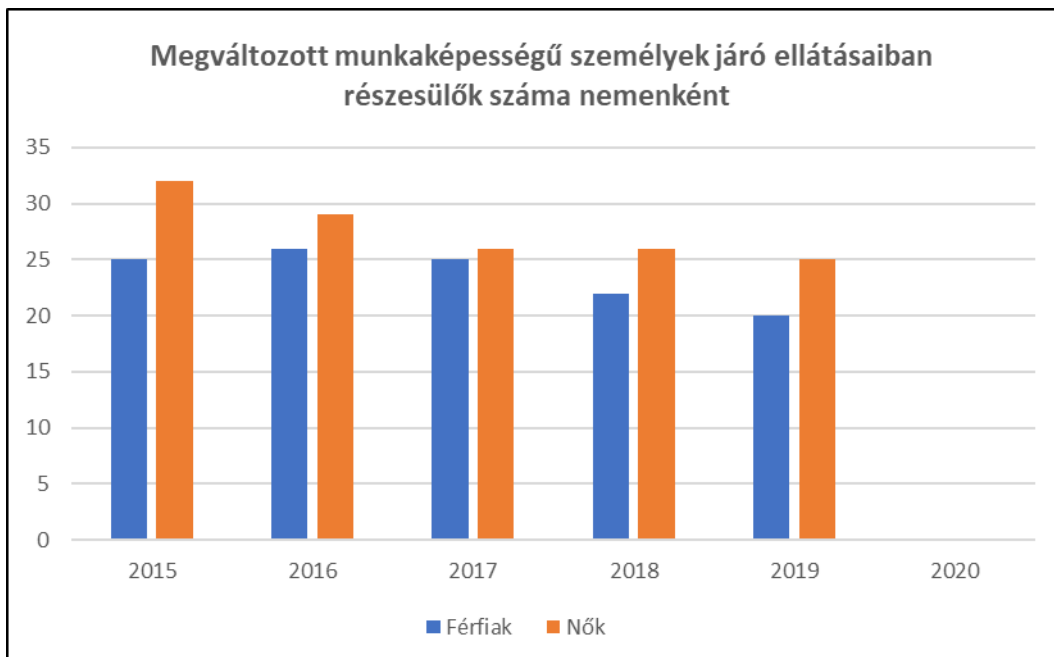
Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nyugdíjkorhatár hoz közeli munkanélküliek elhelyezkedése nehezített	A közfoglalkoztatási programok megvalósítása során előny biztosítása a nyugdíjkorhatárhoz közel állóknak.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	25	32	57
2016	26	29	55
2017	25	26	51
2018	22	26	48
2019	20	25	45
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A községben a megváltozott munkaképességűek részére járó ellátásokban 52 személy részesül, ami önmagában egyáltalán nem mutatja a fogyatékkal élők számát.

A helyi adó körében mozgássérültek járó kedvezményre évek óta 10-nél kevesebb személy jogosult.

Az ellátási statisztikai adatokból a fogyatékkal élők száma és fogyatékoságuk típusa csupán részben szűrhető le, de számadatok hiányában is megállapítható, hogy Ászáron e körben a leggyakoribb a arányt a mozgásfogyatékkal élők teszik ki. Diagnosztizált értelmi sérülésről négy gyermek esetében tudunk, a felnőttek esetében viszont ilyen kimutatás nincsen. Viszonyítási alapként szolgál azonban, hogy a cselekvőképességet érintő gondokság alatt állók száma 6 fő. A látás- és hallásfogyatékkal élők számáról egyáltalán nincs adat.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A megváltozott munkaképességűek statisztikájából látható, hogy az ilyen ellátásban részesülők számában az elmúlt öt évben szolid, de folyamatos, 20 % körüli csökkenés tapasztalható. A csökkenés üteme a nők esetében kicsit gyorsabb, mint a férfiaknál, ami minden bizonnyal az érintett nők jobb elhelyezkedési lehetőségeit mutatja: a jellemzően nők által végzett munkakörök közül több van, amit valamiféle betegséggel, fogyatékkal is végezni lehet.

A piaci szektorban a községben – tudásunk szerint - nincs olyan munkakör, munkáltató, védett foglalkoztatás, mely a fogyatékkal élő munkaerő alkalmazását valamilyen speciális módon tenné lehetővé. Csupán olyan munkákról, munkáltatókról hallani (ezt azonban tapasztaljuk is, bár nem nagy számban), ahol – amennyiben a fogyatéék mértéke, jellege ezt lehetővé teszi – az egészséges munkaerőtől is megkövetelt teljesítmény elérése esetén alkalmaznak fogyatékkal élőt (pl.: bolti eladó, őr, operátor). Az iskola ugyanakkor portai-takarítói feladatokra évek óta alkalmaz rehabilitációs járadékban részesülő munkatársat.

Az önkormányzat szintén sok éve felvállalja a közfoglalkoztatás keretében, illetve korábban támogatott munkakörökben egy-egy fogyatékkal élő, másutt elhelyezkedni nem tudó lakos foglalkoztatását. Korábban segéd-adminisztrátori munkakörben, jelenleg a köztisztasági feladatok terén dolgozik fogyatékkal élő munkatárs.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A megváltozott munkaképességűek ellátásaiban részesülő személyek foglalkoztatására korábban több támogatott program is volt, az utóbbi években ezek száma megfogyatkozott.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésre nem volt példa.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Helyben a fogyatékkal élők számára intézmény, illetve speciálisan ilyen program nincsen, a házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés azonban számukra is elérhető.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Mozgásfogyatékkal élők országosan gépjárműadó-kedvezményben részesülnek, mely 10-nél kevesebb személyt érint Ászáron évek óta, pontos információ azonban az utolsó két évről nincsen, mivel a hatáskör a NAV-hoz került.

A fogyatékkal élők számára (is) elérhető pénzbeli ellátás a helyi közgyógyellátás, amit azonban még soha senki nem vett igénybe.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A kisbéri Batthyány Kázmér Szakkórház rehabilitációs részlege a mozgásszervi fogyatékkal rendelkezők számára jó és korszerű ellátást biztosít.

Ugyanitt érhető el szemészeti és fül-orr-gégészeti szakrendelés, audiológia (bár a várakozás mindkét ellátásnál hosszú).

Az értelmi sérültek számára a kistérségben csupán a gyermekek számára érhető el fejlesztő ellátás, a Pedagógiai Szakszolgálatnál, Kisbéren. Speciálisabb fejlesztésre távolabbi városokba kell utazni.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A községben az önkormányzati tulajdonú középületek – óvoda, iskola, orvosi rendelők, hivatal, Községi Ház, sportöltöző – és a hozzájuk tartozó területek mostanra teljes körben akadálymentesítettek: mozgássérült mosdókkal, rámpákkal – a Községi Ház esetében lépcsőlifttel, az iskola esetében lifttel is – ellátottak. A gyengénlátók számára az orvosi rendelő és

a Községi Ház burkolataiban, illetve a rámpákon vezetősávok, valamint az orvosi rendelőben Braille-írástos feliratok kerültek kialakításra.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az előző pontban felsorolt önkormányzati tulajdonú épületekbe a mozgásfogyatékkal élők és gyengénlátók bejutása megoldott, ilyen módon az ott szervezett közszolgáltatások, kulturális és sportprogramok elérhetők számukra. Az üzletek, illetve postahivatal esetében ugyanez csak részben mondható el. A lakóépületek akadálymentesítésére általában csak akkor kerül sor, ha van nehezen mozgó vagy gyengénlátó családtag. A más településeken nyújtott közszolgáltatások elérésére közösségi megoldások nem alakultak ki, csupán egyéni szervezés alapján van lehetőség. Az önkormányzati honlap csak részben akadálymentes. Az orvosi rendelőben vannak braille-írástos kiírások és indukciós hurok, de az érintettek vagy nem tudtak róla, vagy nem tudták használni, mert még sosem tapasztalta senki ezek használatát.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzati intézmények, mint munkahelyek akadálymentesek, a község egyéb munkahelyeire azonban ez nem jellemző.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi közlekedést jelenleg kizárólag a távolsági autóbuszok jelentik. A járműpark szolgáltatóként változik, de gyakorlatilag kivétel nélkül akadálymentesítetlen.

A pihenőterületek közül a játszótér részletesen akadálymentesített, a Mini Skanzen teljesen az.

A községbeli gyalogjárdák ugyanakkor nem akadálymentesek: az utcák 2/3-ában nincs betonozott járda, a fennmaradó járdák közül a községközpont körüli szakaszok felújítása akadálymentes módon megtörtént, a nem közvetlenül központi utcákban azonban ha van is burkolat, felújításra szorul.

Ugyanakkor a fogyatékkal élők mindennapi életét segíti a Kisbéren működő Magyar Máltai Szeretszolgálat Támogató Szolgálat, mely 2012. óta a fogyatékosági támogatásban vagy emelt összegű családi pótlékban részesülő, rászorulóknak részére térítésmentes szállítási szolgáltatással könnyíti meg a szükséges egészségügyi, szociális és hivatali szolgáltatások elérését, speciális kollégiumba való beszállítását, illetőleg gondozójuk távollétében gondozást nyújtanak részükre térítésmentesen.

- f) fogyatékosággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosággal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Célzott szolgáltatás helyben a fogyatékkal élők számára nincsen.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A települési támogatás keretében külön segélyezési jogcím a fogyatékkal élő gyermekek speciális iskolába való utaztatásának költségeihez való hozzájárulás.

7.4. Fogyatékosággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nincsen speciálisan ilyen program a községben

7.5 A fogyatékkal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Mivel a fogyatékkal élők nagy része helyben mozgásfogyatékos, az elmúlt évek községközponti járdapítási programja kifejezetten rájuk fókuszál. Folytatni kell ezt másutt is.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A község járdái csak részben kiépítettek, a régebben kiépített szakaszok nem akadálymentesek	A járdarendszer felújítása
A községben fogyatékkal élők foglalkoztatására a szakosodott munkahely nincsen, alkalmazásuk a helyi közintézményekben, cégeknél esetleges.	Munkahelyteremtés fogyatékkal élők részére

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az egészségügyi szűrővizsgálatok csak utazással elérhetők, emiatt a részvétel esetleges	Ez egészségtudatosság növelése egészségnapok, szűrések, sportnapok szervezésével.
A 0-3 év közötti gyermekek napközbeni ellátása a községben megoldatlan	A dolgozó anyák munkába való visszatérésének elősegítésére a 0-3 éves gyermekek napközbeni ellátásának szervezési megsegítése.
Szociális bérlakás, bérlakás nincs a községben	Létesüljenek olyan lakások, melyek az arra rászorulóknak számára bérbe adhatók.
A község lélekszáma minimálisan, de csökken.	A mai kornak megfelelő infrastrukturális feltételek (út, csapadékvíz elvezetés, kerékpárutak, járdák, közvilágítás, parkolók, térfigyelő rendszer, közterületek, stb...) kialakításával a községből való elvándorlás megállítása, a betelepülések ösztönzése.
A községben gyakorlatilag nincsenek üres, beépíthető építési telkek.	Új építési telkek kialakítása, lehetőség szerint új utca nyitásával
Nincs a községben nagyobb, családok sportolásához, közösségi, kulturális programokhoz, szabadidős és családi programokhoz alkalmas, mai kornak megfelelő park, szabadterület	Létesüljön olyan, kültéri, természet közeli szabadidős terület, ahol családok (több generáció) együtt sportolhatnak, vagy tölthetnek másként, változatosan szabadidőt, illetve vehet részt községi rendezvényeken
Az épületek, zöldterületek színvonalának emelkedésével a karbantartási, közterület-fenntartási funkciók megnövekedtek.	A községgazdálkodási feladatok ellátásához megfelelő tároló, szerelő és személyzeti épület, valamint a feladatok növekvő volumenéhez igazodó géppark kialakítása.

A sportolás inkább csak a gyermekek, fiatalok körében népszerű	A községi sportlétesítmények megfelelő, korszerű állapotban legyenek, és vonzóak legyenek a sportolni vágyók számára
A fiatalok elvándorlása nagy számú, a betelepülők Ászárra való beilleszkedése sokáig tart	A helyi identitás és a közösséghez tartozás érzésének növelése programok, rendezvények szervezésével
A szociális feladatokra szánt falubusz lassan elöregedik.	A falubusz által ellátott szociális és szervezési feladatok folyamatos, gördülékeny ellátása új gépjármű vásárlásával.
Az oktatási-nevelési intézményekben 4 éven belül 5 fő vár nyugdíjazásra, ami várhatóan tovább nehezíti az iskolában a már most 15% mértékű létszámhiányt.	Szolgálati lakások létesítésével elősegíteni a várható nyugdíjazások miatt a községben hiányzó pedagóguslétszám betöltését.
A község történelmi épületeinek egy része rossz állapotban van, ami mind funkció, mind falukép szempontjából problémás	Szervezéssel hozzásegíteni a történelmi, illetve műemlék épületek tulajdonosait a szükséges felújítások elvégzéséhez

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Ászáron a következő civil szervezetek működnek, és rendelkeznek kivétel nélkül partnerségi vagy más megállapodással az önkormányzattal, illetve a Községi Házzal:

- Ászár Községért Közalapítvány
- Jászai Mari Nyugdíjasklub
- Ászári Honismereti és Helytörténeti Kör
- Ászári Községi Sportegyesület (labdarúgás)
- Kisbér-Ászári Sakkegyesület
- Aranykalász Vadásztársaság

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az önkormányzat a Községi Ház révén partnerségi megállapodással rendelkezik a helyzetelemzésben felsorolt ászári civil szervezetek mindegyikével: az azt igénylők és programjaik számára a Községi Ház színteret biztosít, az önkormányzat pedig kérelem alapján minden éven jelentősen támogatja munkájukat anyagiakkal is.

A három történelmi egyházközséggel (katolikus, református, evangélikus) szintén folyamatos az együtt gondolkodás: épületeik karbantartását, nagyobb közösségi kiadásait az önkormányzat szintén rendszeresen támogatja.

Ezek a civil és egyházi kapcsolatok a községi programok színességét, valamint a történelmi, műemlék épületek funkcionak megfelelő fenntartását, karbantartását, felújítását nagyban elősegítik.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az önkormányzat a Kisbéri Többcélú Kistérségi Társulás, valamint a Bakonyaljai Önkormányzatok Szövetségének tagja. Mindkét szervezet esetében a kölcsönös előnyök alapján való, utóbbi időben inkább eseti, témákra fókuszáló együttműködés a szerveződés meghatározója.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége: nincs községben nemzetiségi önkormányzat.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek mindegyike a saját, nevében is megjelenő profiljának megfelelő tevékenységet végez, ebben számos gyermekekkel, idősekkel kapcsolatos feladatot is ellátnak. A gyermekekkel kapcsolatos esélyegyenlőségi feladatokat az Ászári OVI Alapítvány, valamint a Jászai Mari Iskoláért Alapítvány oktatást-nevelést támogató tevékenysége is megsegíti.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nincs ilyenről rendszerszerű tudomás.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzéshez széles körben adott szóban és írásban adatokat az óvoda, az iskola, a védőnő, a járási hivatal. Emellett felhasználtuk az elmúlt évben az önkormányzathoz a házi orvosoktól, valamint az egyházaktól érkezett kérések, jelzések adatait, illetve a civil szervezetek (Ászári Községi Sportegyesület, Nyugdíjasklub, Honismereti és Helytörténeti Egyesület, Sakkegyesület) aktuális eseményeiről, problémáiról, terveiről szóló folyamatos tájékoztatásokat.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az önkormányzat az előírásoknak megfelelően működtet HEP Fórumot, az információk, visszacsatolások azonban nélkül is minden érintett szervezettől folyamatosan megtörténik,

miután az önkormányzat kapcsolata minden a) pont szerinti személlyel, szervezettel folyamatos.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegrzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ul style="list-style-type: none"> A Kemgyár-Nefelejcs utcában nincs a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő szennyvízkezelő rendszer. 	<ul style="list-style-type: none"> Környezetvédelmi előírásoknak megfelelő szennyvízkezelés a keményítőgyári öröklakásoknál.
Gyermekek	<ul style="list-style-type: none"> Speciálisabb fejlesztés az azt igénylő gyermekek számára csak minimum 30 km utazással elérhető A szegénységben élő családok gyermekei nehezen vagy egyáltalán nem jutnak hozzá a térítésköteles képességfejlesztési vagy szabadidős lehetőségekhez. A köznevelési intézményekben a pszichológiai ellátás nem biztosított, az iskolában a logopédiai fejlesztési igény is meghaladja a lehetőségeket. Amennyiben az iskola létszáma, beiskolázási körzete nem változik, az épület tantermeinek száma és közösségi tereinek mérete bővítést igényel A köznevelési intézmények épületeinek egyes részei előregednek, az épületek a modern kor esztétikai és kényelmi követelményeinek nem mindenben felelnek meg. 	<ul style="list-style-type: none"> Pályázati vagy állami támogatással a szakemberhiány, szolgáltatás hiány enyhítése Anyagi helyzete miatt tehetsége gyermek ne maradjon ki a tehetséggondozásból, illetve közösségi programból Megfelelően széles körben elérhetővé váljon a pszichológiai és logopédiai szolgáltatás az iskolások és óvodások részére. Az iskola tanulói létszámának megfelelő számú és méretű tanterem és közösségi helyiség álljon rendelkezésre. Az oktatási-nevelési épületek a mai kor követelményeinek megfelelő funkcionális, kényelmi és esztétikai színvonalon legyenek.
Idősek	<ul style="list-style-type: none"> A nyugdíjkorhatár hoz közeli munkanélküliek elhelyezkedése nehezített 	<ul style="list-style-type: none"> A nyugdíjra jogosító szolgálati idő megszerzésének elősegítése

Nők	<ul style="list-style-type: none"> • A nők körében a tartós munkanélküliség magasabb a férfiakénál • Magas a látencia a családon belüli erőszakkal kapcsolatban • A kisgyermekes anyák részére kevés lehetőség adódik közösségi életre 	<ul style="list-style-type: none"> • Csökkenjen a tartósan munkanélküli nők száma a községben. • Észlelni és tájékoztatással kezelni a családon belüli erőszakot • A kisgyermekes anyák számára közösségi program és ismeretterjesztés biztosítása
Fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> • A község járdái csak részben kiépítettek, a régebben kiépített szakaszok nem akadálymentesek • A községben fogyatékkal élők foglalkoztatására a szakosodott munkahely nincsen, alkalmazásuk a helyi közintézményekben, cégeknél esetleges. 	<ul style="list-style-type: none"> • Járdarendszer felújítása • Munkahelyteremtés fogyatékkal élők részére
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Az egészségügyi szűrővizsgálatok csak utazással elérhetők, emiatt a részvétel esetleges • A 0-3 év közötti gyermekek napközbeni ellátása a községben megoldatlan • Szociális bérlakás, bérlakás nincs a községben • A község lélekszáma minimálisan, de csökken. • A községben gyakorlatilag nincsenek üres, beépíthető építési telkek. • Nincs a községben nagyobb, családok sportolásához, közösségi, kulturális programokhoz, szabadidős és családi programokhoz alkalmas, mai kornak megfelelő park, szabadtéri terület • Az épületek, zöldterületek színvonalának emelkedésével a karbantartási, közterület-fenntartási funkciók megnövekedtek. • A sportolás inkább csak a gyermekek, fiatalok körében népszerű • A fiatalok elvándorlása nagy számú, a betelepülők Ászárra való beilleszkedése sokáig tart 	<ul style="list-style-type: none"> • Ez egészségtudatosság növelése egészségnapok, szűrések, sportnapok szervezésével. • A dolgozó anyák munkába való visszatérésének elősegítésére a 0-3 éves gyermekek napközbeni ellátásának szervezési megsegítése. • Létesüljenek olyan lakások, melyek az arra rászorulóknak számára bérbe adhatók. • A mai kornak megfelelő infrastrukturális feltételek (út, csapadékvíz elvezetés, kerékpárutak, járdák, közvilágítás, parkolók, térfigyelő rendszer, közterületek, stb...) kialakításával a községből való elvándorlás megállítása, a betelepülések ösztönzése. • Új építési telkek kialakítása, lehetőség szerint új utca nyitásával • Létesüljön olyan, kültéri, természet közeli szabadidős terület, ahol családok (több generáció) együtt sportolhatnak, vagy tölthetnek másként, változatosan szabadidőt, illetve vehet részt községi

	<ul style="list-style-type: none"> • A szociális feladatokra szánt falubusz lassan előregedik. • Az oktatási-nevelési intézményekben 4 éven belül 5 fő vár nyugdíjazásra, ami várhatóan tovább nehezíti az iskolában a már most 15% mértékű létszámhiányt. • A község történelmi épületeinek egy része rossz állapotban van, ami mind funkció, mind falukép szempontjából problémás 	<p>rendezvényeken</p> <ul style="list-style-type: none"> • A községgazdálkodási feladatok ellátásához megfelelő tároló, szerelő és személyzeti épület, valamint a feladatok növekvő volumenéhez igazodó géppark kialakítása. • A községi sportlétesítmények megfelelő, korszerű állapotban legyenek, és vonzóak legyenek a sportolni vágyók számára • A helyi identitás és a közösséghez tartozás érzésének növelése programok, rendezvények szervezésével • A falubusz által ellátott szociális és szervezési feladatok folyamatos, gördülékeny ellátása új gépjármű vásárlásával. • Szolgálati lakások létesítésével elősegíteni a várható nyugdíjazások miatt a községben hiányzó pedagóguslétszám betöltését. • Szervezéssel hozzásegíteni a történelmi, illetve műemlék épületek tulajdonosait a szükséges felújítások elvégzéséhez
--	--	--

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol romák és nem romák közt nem fordul elő származás miatti konfliktus.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők minden szükséges segítséget megkapjanak az emberhez méltó és mai kor igényeinek megfelelő életkörülmények kialakításához/fenntartásához.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődésének biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek sajátos igényeire és szükségleteire, és igyekszünk számukra a szükséges segítséget megadni.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a családon belüli erőszak megszüntetését.

Különös figyelmet fordítunk a településen a fogyatékkal élők részére is élhető tárgyi és infrastrukturális környezet biztosítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményein ek fenntarthatósága	Önkormányzat ok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Egészségnapok megszervezése szűrővizsgálatokkal	Az egészségügyi szűrővizsgálatok csak utazással elérhetők, emiatt a részvétel esetleges	Ez egészségtudatosság növelése egészségnapok, szűrések, sportnapok szervezésével.	költségvetés, egyéni tervek, pályázati dokumentáció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	1. Évente legalább egy napon, többféle egészségügyi szűrővizsgálat, illetve egészségnevelési program megszervezése helyben 2. A lakosság széles körű tájékoztatása	házi orvos	2027. 12. 31. (péntek) Elvégezve Folyamatos	Szűrővizsgálatok és résztvevők száma	Szakorvosok, megfelelő vizsgálóhelyiség. Helyi újságban híradás. Pénzbeli: szakorvosok díjazása.	5 év	Konzorciumban benyújtható pályázat esetén a kistérségi önkormányzatokkal együttműködve
2	A 0-3 év közötti gyermekek napközbeni ellátásának elősegítése	A 0-3 év közötti gyermekek napközbeni ellátása a községben megoldatlan	A dolgozó anyák munkába való visszatérésének elősegítésére a 0-3 éves gyermekek napközbeni ellátásának szervezési megsegítése.	Pályázati dokumentáció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	1. Feladatellátási szerződés lehetőségének feltárása 2. Ennek hiányában pályázati forrás esetén bölcsődei férőhely létesítéséhez építészeti, tárgyi, személyi feltételek megteremtése.	jegyző, óvodavezető	2025. 12. 31. (szerda)	A napközbeni ellátást igénylő gyermekek 100%-a	A pénzügyi erőforrás pályázati támogatás felhasználása, költségvetés, állami támogatás. Humán erőforrásként szakemberek alkalmazása.	5 év	Kisbér várossal esetlegesen feladatellátási szerződés kötése
3	Bérlakások/szociális bérlakások építése	Szociális bérlakás, bérlakás nincs a községben	Létesüljenek olyan lakások, melyek az arra rászoruló számára bére adhatók.	gazdasági program, pályázati dokumentáció, településtervezés		Bérlakások kialakítása vagy építése	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	lakások száma	pályázati támogatás, költségvetés	5 év	-
4	Megfelelő infrastruktúra kialakítása és fenntartása a	A község lélekszáma minimálisan, de csökken.	A mai kornak megfelelő infrastruktúrális feltételek (út,	gazdasági program, településtervezés		Megfelelő színvonalú utak, kerékpárutak, járdák, csapadékvíz	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	megújult infrastruktúra mennyisége	pályázati erőforrások, költségvetési forrás, állami	5 év	

	lakosság megtartására, a betelepülések ösztönzésére		csapadékvíz elvezetés, kerékpárutak, járdák, közvilágítás, parkolók, térfigyelő rendszer, közterületek, stb...) kialakításával a községből való elvándorlás megállítása, a betelepülések ösztönzése.			elvezetés, közvilágítás, parkolók, térfigyelő rendszer, közterületek, stb... kialakítása és fenntartása, valamint az ezekhez szükséges pályázati és egyéb források folyamatos felkutatása				támogatás, pályázatírás, építési szakemberek		
5	Építési telkek kialakítása	A községben gyakorlatilag nincsenek üres, beépíthető építési telkek.	Új építési telkek kialakítása, lehetőség szerint új utca nyitásával	gazdasági program, költségvetés		Új építési telkek, utca kialakítása a településterven, a szükséges területek felvásárlása, közművesítés megszervezése	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	kialakult telkek száma	pályázati támogatás, költségvetési forrás	5 év	
6	Szabadidőpark kialakítása a családok, gyermekek szabadidős igényeire szabva, a falunapok, szabadtéri községi rendezvények megtartását lehetővé tevő szabadtéri színpaddal, infrastruktúrával	Nincs a községben nagyobb, családok sportolásához, közösségi, kulturális programokhoz, szabadidős és családi programokhoz alkalmas, mai kornak megfelelő park, szabadtéri terület	Létesüljön olyan, kültéri, természet közeli szabadidős terület, ahol családok (több generáció) együtt sportolhatnak, vagy tölthetnek másként, változatosan szabadidőt, illetve vehet részt községi rendezvényeken	gazdasági program, pályázati dokumentáció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	tervek készítése, pályázatok benyújtása, építés	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	kialakított szabadidőpark terület	pályázati támogatás, költségvetési forrás, pályázati és építési szakemberek	5 év	
7	A községgazdálkodási feladatok ellátásához megfelelő épület és géppark kialakítása	Az épületek, zöldterületek színvonalának emelkedésével a karbantartási, közterület-fenntartási funkciók megnövekedtek.	A községgazdálkodási feladatok ellátásához megfelelő tároló, szerelő és személynéző épület, valamint a feladatok növekvő volumenéhez igazodó géppark kialakítása.	gazdasági program, pályázati dokumentációk		Épület felújítás - szükség esetén bővítés -, gépek beszerzése	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	felújított épület alapterület, beszerzett eszköz szám	pályázati támogatás, költségvetési forrás, szervezés	5 év	
8	A sportágak széles köréhez megfelelő infrastruktúra, lehetőségek kialakítása, a változatos sportolás lehetőségének megszervezése,	A sportolás inkább csak a gyermekek, fiatalok körében népszerű	A községi sportlétesítmények megfelelő, korszerű állapotban legyenek, és vonzóak legyenek a sportolni vágyók számára	gazdasági program, egyesületi alapszabályok, pályázati dokumentáció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Sportlétesítmények folyamatos korszerűsítésen tartása, a bennük folytatott sport népszerűsítése sportnapokkal, programokkal	polgármester, egyesületi vezetők, intézményvezetők	2027. 12. 31. (péntek)	sportolók száma	pályázati támogatás, költségvetési források, szervezés	5 év	

	népszerűsítése												
9	A helyi identitás és a közösséghez tartozás érzésének növelése programok, rendezvények szervezésével	A fiatalok elváندorlása nagy számú, a betelepülők Ászárra való beilleszkedése sokáig tart	A helyi identitás és a közösséghez tartozás érzésének növelése programok, rendezvények szervezésével	gazdasági program, rendezvényterv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	rendezvények, programok szervezése	művelődésszervező	2027. 12. 31. (péntek)	résztevők száma	szervezés, pályázati támogatások, költségvetési források	5 év	A kistérség önkormányzataival és Tany (Szlovákia) testvértelepüléssel a program jellegétől függően együttműködve	
10	Falubusz cseréje	A szociális feladatokra szánt falubusz lassan elöregedik.	A falubusz által ellátott szociális és szervezési feladatok folyamatos, gördülékeny ellátása új gépjármű vásárlásával.	költségvetés		új falubusz vásárlása a régi helyett	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	gépkocsi	pályázati támogatás, költségvetési forrás, szervezés	5 év		
11	Szolgálati lakás építéssel a fiatal pedagógusok letelepedésének segítése.	Az oktatási-nevelési intézményekben 4 éven belül 5 fő vár nyugdíjazásra, ami várhatóan tovább nehezíti az iskolában a már most 15% mértékű létszámhiányt.	Szolgálati lakások létesítésével elősegíteni a várható nyugdíjazások miatt a községben hiányzó pedagóguslétszám betöltését.	gazdasági program, költségvetés, településterv		Szolgálati lakás tervezése, kialakítása, építése	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	szolgálati lakások száma	pályázati támogatás, költségvetési forrás, építési szakemberek	5 év		
12	Műemlékek, helyi emlékek felújítása	A község történelmi épületeinek egy része rossz állapotban van, ami mind funkció, mind falukép szempontjából problémás	Szervezéssel hozzásegíteni a történelmi, illetve műemlék épületek tulajdonosait a szükséges felújítások elvégzéséhez	településterv, gazdasági program		Pályázati források felkutatása, szervezési segítség a felújításokban	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	felújított épületek száma	szervezés	5 év		
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége													
1	A Kemgyár-Nefejejcs utca szennyvízkezelésének megoldása	A Kemgyár-Nefejejcs utcában nincs a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő szennyvízkezelő rendszer.	Környezetvédelmi előírásoknak megfelelő szennyvízkezelés a keményítőgyári öröklakásoknál.	gazdasági program, környezetvédelmi program		A csatornarendszer kiépítése vagy egyedi szennyvízkezelő rendszer létesítése a Kemgyár-Nefejejcs utcában.	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	rákötött lakások száma	pályázati támogatás, költségvetési finanszírozás	5 év		
II. A gyermekek esélyegyenlősége													

1	Gyermek-fejlesztés igénybevételének elősegítése	Speciálisabb fejlesztés az azt igénylő gyermekek számára csak minimum 30 km utazással elérhető	Pályázati vagy állami támogatással a szakemberhiány, szolgáltatás hiány enyhítése	Együttműködési megállapodás vagy pályázati dokumentáció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Együttműködés az állami és civil ellátó rendszerrel a szolgáltatások széles körének térségben való biztosításához.	védőnő, önkormányzat	2027. 12. 31. (péntek)	Az igénybevevők száma	Szakemberek biztosítása	5 év	Konzorciumban benyújtható pályázat esetén a kistérségi önkormányzatokkal együttműködve
2	A rászoruló gyermekek térítésköteles sport-, művészeti oktatáshoz, illetve szabadidős programjaihoz források biztosítása	A szegénységben élő családok gyermekei nehezen vagy egyáltalán nem jutnak hozzá a térítésköteles képességfejlesztési vagy szabadidős lehetőségekhez.	Anyagi helyzete miatt tehetsége gyermek nem maradjon ki a tehetség gondozásból, illetve közösségi programból	pályázati dokumentáció, alapító okiratok	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	1. Támogatási lehetőségek (pályázati, alapítványi források) feltárása. 2. Szervezési segítségnyújtás a források igénybeviteléhez	gyermekjóléti szolgálat	2027. 12. 31. (péntek)	Részvevők száma	pályázati támogatás, alapítványi támogatás, költségvetési források	5 év	Konzorciumban benyújtható pályázat esetén a kistérségi önkormányzatokkal együttműködve
3	A köznevelési intézményekben nevelt gyermekek részére nyújtott pszichológiai, logopédiai ellátás szélesebb körben való biztosítása	A köznevelési intézményekben a pszichológiai ellátás nem biztosított, az iskolában a logopédiai fejlesztési igény is meghaladja a lehetőségeket.	Megfelelően széles körben elérhetővé válna a pszichológiai és logopédiai szolgáltatás az iskolások és óvodások részére.	önkormányzati és intézményi költségvetések	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Pályázati vagy állami támogatással a szakemberhiány, szolgáltatás hiány enyhítése.	polgármester, intézményvezetők	2027. 12. 31. (péntek)	Igénybevevők száma	Állami támogatás, költségvetési támogatás, pályázati forrás.	5 év	
4	Iskola bővítés	Amennyiben az iskola létszáma, beiskolázási közege nem változik, az épület tantermeinek száma és közösségi tereinek mérete bővítést igényel	Az iskola tanulói létszámának megfelelő számú és méretű tanterem és közösségi helyiség álljon rendelkezésre.	gazdasági program, pályázati dokumentáció		A szükségletek felmérése, pályázatok benyújtása, építési beruházások megtervezése és megvalósítása	polgármester, intézményvezető	2027. 12. 31. (péntek)	kiépült helyiségek száma, nagysága	tervezési és építési költségek, szakemberek	5 év	
5	Az óvoda és iskola épület korszerű állagának fenntartása, megteremtése, az épületek klimatizálása	A köznevelési intézmények épületeinek egyes részei elöregednek, az épületek a modern kor esztétikai és kényelmi követelményeinek nem mindenben felelnek meg.	Az oktatási-nevelési épületek a mai kor követelményeinek megfelelő funkcionális, kényelmi és esztétikai színvonalon legyenek.	gazdasági program, pályázati dokumentáció		A szükséges felújítások feltérképezése, pályázati források felkutatása, építkezések megvalósítása.	intézményvezetők	2027. 12. 31. (péntek)	felújított terület nagysága	pályázati erőforrások, építési szakemberek	5 év	
III. A nők esélyegyenlősége												

1	A tartósan munkanélküli nők számára piacképes szakmák megszerzésének támogatása	A nők körében a tartós munkanélküliség magasabb a férfiakénál	Csökkenjen a tartósan munkanélküli nők száma a községben.	pályázati dokumentáció, költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	A képzési lehetőségek feltárása, nyomon követése, és az érintettek informálása a lehetőségekről.	szociális ügyintéző	2027. 12. 31. (péntek)	A képzéseken résztvevők száma.	képzés díjak, szervezés	5 év	Konzorciumban benyújtható pályázat esetén a kistérségi önkormányzattal együttműködve
2	Családon belüli erőszak megelőzése tájékoztatással	Magas a látencia a családon belüli erőszakkal kapcsolatban	Észlelni és tájékoztatással kezelni a családon belüli erőszakot	költségvetés	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	1. A szociális és egészségügyi ellátó rendszer munkatársainak rendszeres képzése a családon belüli erőszak észlelésére 2. Naprakész információ nyújtása az igénybe vehető segítségéről az érintettek számára a középületekben, személyesen és tájékoztató anyagok útján	családsegítő szolgálat	2027. 12. 31. (péntek)	A családon belüli erőszak csökkenése	pályázati és költségvetési források	5 év	
3	Kisgyermekes anyák ismeretterjesztéssel egybekötött közösségfejlesztése	A kisgyermekes anyák részére kevés lehetőség adódik közösségi életre	A kisgyermekes anyák számára közösségi program és ismeretterjesztés biztosítása	egyéni terv, pályázati dokumentáció	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	1. Havonta „Bébiovi” megszervezése 2. Szülőkkel együttes gyermek-programok megszervezése	védőnő, IKSZT	2027. 12. 31. (péntek) Elvégezve A megvalósítás folyamatos	A 3 év alatti gyermeket nevelő szülők 70%-a rendszeresen részvétele	Szervezés, programok dologi költsége	5 év	
IV. Az idősök esélyegyenlősége												
1	A nyugdíjkorhatárhoz közel álló munkanélküliek számára előny biztosítása a közfoglalkoztatás során	A nyugdíjkorhatárhoz közeli munkanélküliek elhelyezkedése nehezített	A nyugdíjra jogosító szolgálati idő megszerzésének elősegítése	pályázati dokumentáció, költségvetés	Idősügyi Nemzeti Stratégia	A közfoglalkoztatási pályázatok benyújtása során lehetőséget teremteni a nyugdíjkorhatárhoz közel álló munkanélküliek bevonására	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	résztevők száma	állami, pályázati támogatás, költségvetési forrás (önerő), szervezés	5 év	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												

1	A gyalogjárdák felújítása, illetőleg kialakítása.	A község járdái csak részben kiépítettek, a régebben kiépített szakaszok nem akadálymentesek	A járdarendszer felújítása	pályázati dokumentáció, költségvetés, gazdasági program		Gyalogjárdák javítása, felújítása	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	Akadálymentesen megújult járdák hossza.	Pályázati támogatás, állami támogatás, közmunka program, költségvetés	5 év	
2	Munkahelyteremtés fogyatékkal élők részére	A községben fogyatékkal élők foglalkoztatására a szakosodott munkahely nincsen, alkalmazásuk a helyi közintézményekben, cégeknél esetleges.	1. a közintézményekben lehetővé tenni fogyatékkal élők, rehabilitációra szoruló munkavállalását 2. tájékoztatással elősegíteni a fogyatékkal élők elhelyezkedését a magánszektorban 3. elősegíteni munkavállalásukat erre specializált munkahelyeken.	költségvetés, pályázati dokumentáció		1. A közintézményekben – megfelelő munkakörre – következetesen alkalmazni kell rehabilitációra szoruló, ill. fogyatékkal élő személyeket. 2. A Foglalkoztatási Osztály bevonásával helyi munkaadók tájékoztatása a fogyatékkal élők alkalmazása esetén biztosítható kedvezményeikről 3. Adminisztratív segítséget kell nyújtani a fogyatékkal élőket alkalmazó munkáltatók e tevékenységéhez.	Intézményvezetők, IKSZT, szociális ügyintéző	2027. 12. 31. (péntek) A megvalósulás folyamatos.	A fogyatékkal élők foglalkoztatási arányainak javulása.	szervezés. Pályázati bértámogatás vagy közmunkaprogram	5 év	

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

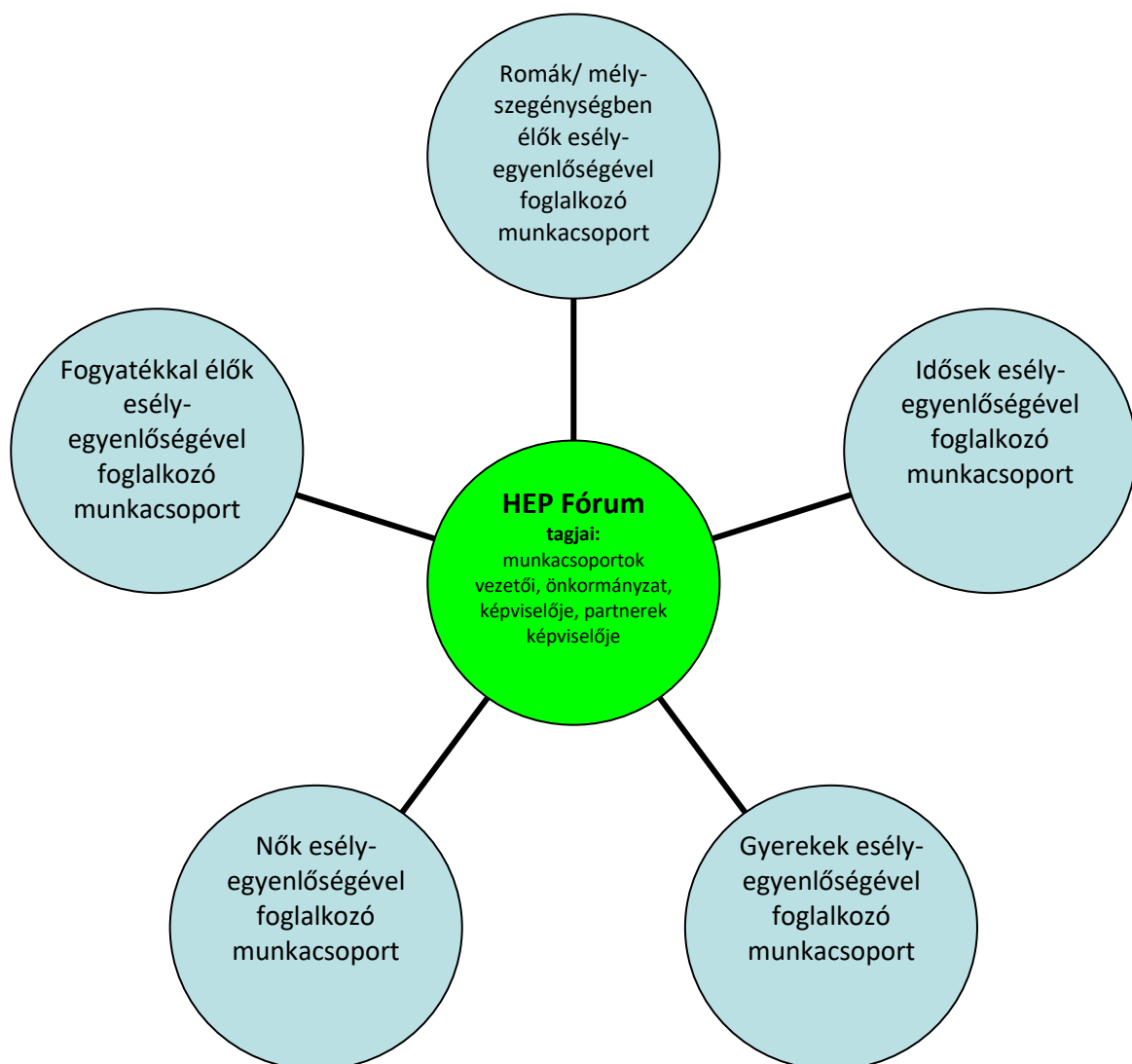
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Ászárközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Ászár Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 35/2022. (II.22.) KT-határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Ászár, 2022. február 22.

Pekár Zsolt sk.
polgármester

ÁSZÁR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT

2881 Ászár, Kossuth Lajos u. 16.

Tel: 34/353-938 Fax.: 34/552-125

E-mail: info@aszar.hu

Jegyzőkönyvi kivonat **Ászár Község Önkormányzat Képviselő-testületének** **2022. február 22-i üléséről**

Ászár Község Önkormányzat Képviselő-testülete
35/2022. (II.17.) KT-határozata
a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

Ászár Község Önkormányzat Képviselő-testülete a község 2022-2027. évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját – az annak részét képező Intézkedési Tervet is beleértve – az előterjesztés szerint elfogadja.

Határidő: 2022. február 28.

Felelős: dr Istvándi Csilla jegyző

Pekár Zsolt sk.
polgármester

dr Istvándi Csilla sk.
jegyző